

**ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET
A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

**30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN
ARA HESAP DÖNEMİNE AİT SINIRLI
DENETİM RAPORU VE ÖZET FİNANSAL
TABLOLAR**

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Konsolide finansal durum tablosu	1 - 2
Konsolide kar veya zarar tablosu	3
Konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu	4
Konsolide özkaynaklar değişim tablosu	5
Konsolide nakit akış tablosu	6
Konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar	7 – 64

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA****KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmemiş) Cari Dönem 30 Eylül 2019	(Bağımsız denetimden geçmiş) Geçmiş Dönem 31 Aralık 2018
	Not		
VARLIKLAR			
Nakit ve nakit benzerleri	5	239.889.393	202.067.347
Ticari alacaklar	6	467.356.797	435.316.646
<i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	26	616.139	18.497
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>		466.740.658	435.298.149
Diğer alacaklar		3.300.277	1.593.821
<i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	26	452.227	248.597
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	2.848.050	1.345.224
Türev finansal araçlar	18	11.921.637	22.511.102
Stoklar	9	232.435.924	190.255.123
Peşin ödenmiş giderler	10	10.730.782	9.539.353
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	24	526.158	2.526.430
Diğer dönen varlıklar	16	118.747.136	76.159.066
Satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar		133.376	280.706
Dönen varlıklar		1.085.041.480	940.249.594
Ticari alacaklar	6	700.600	700.600
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>		700.600	700.600
Diğer alacaklar	8	3.997.378	3.682.965
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>		3.997.378	3.682.965
Satılmaya hazır finansal yatırımlar		64.478	64.478
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	3	301.930.904	270.207.613
Türev finansal araçlar	18	28.914.005	57.332.437
Maddi duran varlıklar		2.078.804.253	1.982.238.668
Kullanım hakkı varlıkları	2	43.825.872	-
Maddi olmayan duran varlıklar		168.671.336	170.034.768
<i>Şerefiye</i>	12	151.824.511	151.824.511
<i>Diğer maddi olmayan duran varlıklar</i>		16.846.825	18.210.257
Peşin ödenmiş giderler	10	1.203.276	912.971
Ertelenmiş vergi varlığı	24	65.924.230	40.740.895
Diğer duran varlıklar	16	30.606.509	17.824.367
Duran varlıklar		2.724.642.841	2.543.739.762
TOPLAM VARLIKLAR		3.809.684.321	3.483.989.356

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2019 TARİHİ İTİBARIYLA****KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmemiş) Cari Dönem 30 Eylül 2019	(Bağımsız denetimden geçmiş) Geçmiş Dönem 31 Aralık 2018
	Not		
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli borçlanmalar	7	536.066.157	788.523.502
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	7	354.241.774	240.587.041
Ticari borçlar	6	356.425.611	296.068.427
<i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	26	109.245.243	58.574.646
<i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>		247.180.368	237.493.781
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	15	12.606.456	6.066.777
Diğer borçlar	8	14.352.403	13.266.905
<i>İlişkili taraflara diğer borçlar</i>	26	1.455.498	1.572.923
<i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>		12.896.905	11.693.982
Türev finansal yükümlülükler	18	12.067.991	41.562.030
Ertelenmiş gelirler	10	14.971.354	15.389.576
Dönem karı vergi yükümlülüğü	24	9.475.298	6.111.499
Kısa vadeli karşılıklar		18.779.699	20.256.717
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>	13	-	3.428.000
<i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	13	18.779.699	16.828.717
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	16	17.361.675	8.575.707
Kısa vadeli yükümlülükler		1.346.348.418	1.436.408.181
Uzun vadeli borçlanmalar	7	815.135.739	451.361.209
Uzun vadeli karşılıklar		47.624.134	38.102.734
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar</i>	13,15	41.586.011	33.842.645
<i>Diğer uzun vadeli karşılıklar</i>	13	6.038.123	4.260.089
Türev finansal yükümlülükler	18	27.427.580	55.936.459
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	24	67.441.791	50.701.393
Uzun vadeli yükümlülükler		957.629.244	596.101.795
ÖZKAYNAKLAR			
Ödenmiş sermaye	17	135.084.442	135.084.442
Sermaye düzeltmesi farkları	17	41.741.516	41.741.516
Hisse senedi ihraç primleri		1.099.415	1.099.415
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler		20.905.065	(24.584.144)
<i>Yabancı para çevrim farkları</i>		44.773.864	66.947.614
<i>Nakit akış riskinden korunma kazanç/kayıp fonu</i>		(36.430.712)	(75.387.265)
<i>Satılmaya hazır finansal varlıkların değer artışı/(azalış) fonları</i>		12.561.913	(16.144.493)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler		(7.137.025)	(5.777.277)
<i>Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıp/kazanç fonu</i>		(7.137.025)	(5.777.277)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		193.104.976	193.104.976
Geçmiş yıllar karları		985.356.923	830.431.391
Net dönem karı		31.455.535	154.925.532
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		1.401.610.847	1.326.025.851
Kontrol gücü olmayan paylar		104.095.812	125.453.529
Toplam özkaynaklar		1.505.706.659	1.451.479.380
TOPLAM KAYNAKLAR		3.809.684.321	3.483.989.356

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmemiş) Cari Dönem 1 Ocak- 30 Eylül 2019	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Geçmiş Dönem 1 Ocak- 30 Eylül 2018	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Cari Dönem 1 Temmuz- 30 Eylül 2019	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Geçmiş Dönem 1 Temmuz- 30 Eylül 2018
	Not				
ESAS FAALİYET GELİRLERİ					
Hasılat	19	1.284.712.635	1.305.193.980	472.648.518	451.850.209
Satışların maliyeti (-)	20	(1.051.599.792)	(952.791.866)	(389.263.389)	(332.315.663)
BRÜT KAR		233.112.843	352.402.114	83.385.129	119.534.546
Genel yönetim giderleri (-)	20	(102.874.191)	(71.263.085)	(40.708.681)	(23.932.621)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	20	(11.822.824)	(10.396.454)	(3.472.254)	(3.648.261)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(3.861.851)	(2.836.741)	(1.394.211)	(971.925)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	21	86.357.162	79.404.866	25.308.785	68.517.321
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	21	(67.866.658)	(30.817.694)	(24.463.255)	(7.676.644)
ESAS FAALİYET KARI		133.044.481	316.493.006	38.655.513	151.822.416
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	22	43.265.840	19.863.831	14.986.966	2.019.896
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	22	(305.896)	(4.248)	(121.810)	(2.871)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/(zarar)ından paylar	3	19.162.219	45.794.660	(101.833)	25.830.432
FİNANSMAN GELİR/GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		195.166.644	382.147.249	53.418.836	179.669.873
Finansman gelirleri	23	5.048.337	3.178.129	1.343.318	2.218.949
Finansman giderleri (-)	23	(201.172.485)	(130.745.665)	(49.948.851)	(74.804.344)
VERGİ ÖNCESİ KARI		(957.504)	254.579.713	4.813.303	107.084.478
Sürdürülen faaliyetler vergi geliri/(gideri)		10.931.323	(34.193.879)	(4.487.105)	(9.065.347)
- Dönem vergi gideri (-)	24	(9.615.634)	(9.264.272)	(3.505.879)	9.012.142
- Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	24	20.546.957	(24.929.607)	(981.226)	(18.077.489)
DÖNEM KARI		9.973.819	220.385.834	326.198	98.019.131
Dönem karı/zararı dağılımı					
- Kontrol gücü olmayan paylar		(21.481.716)	3.715.758	(7.927.873)	(1.214.700)
- Ana ortaklık payları		31.455.535	216.670.076	8.254.071	99.233.831
Pay Başına Kazanç					
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına kazanç (1 kuruş nominal bedelli)	25	0,2329	1,6040	0,0611	0,7346

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Cari Dönem 1 Ocak- 30 Eylül 2019	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Geçmiş Dönem 1 Ocak- 30 Eylül 2018	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Cari Dönem 1 Temmuz- 30 Eylül 2019	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Geçmiş Dönem 1 Temmuz- 30 Eylül 2018
DÖNEM KARI	9.973.819	220.385.834	326.198	98.019.131
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar	42.959.523	(100.708.322)	20.235.166	(58.743.119)
<i>Yabancı para çevrim farkları</i>	<i>(24.703.437)</i>	<i>38.157.981</i>	<i>(9.681.300)</i>	<i>20.598.732</i>
<i>Satılmaya hazır finansal varlıkların değer artış/(azalış) fonları</i>	<i>36.803.085</i>	<i>(12.876.965)</i>	<i>11.238.673</i>	<i>9.182.480</i>
<i>Nakit akış riskinden korunma kazanç/(kayıp) fonu</i>	<i>49.944.299</i>	<i>(160.705.914)</i>	<i>27.115.771</i>	<i>(108.359.794)</i>
<i>Vergi (geliri)/ gideri</i>	<i>(19.084.424)</i>	<i>34.716.576</i>	<i>(8.437.978)</i>	<i>19.835.463</i>
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılmayacak	1.293.937	(2.111.218)	2.889.431	(1.455.485)
<i>Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıp) fonu</i>	<i>1.658.893</i>	<i>(2.639.023)</i>	<i>3.653.260</i>	<i>(1.819.357)</i>
<i>Vergi (geliri)/ gideri</i>	<i>(364.956)</i>	<i>527.805</i>	<i>(763.829)</i>	<i>363.872</i>
DİĞER KAPSAMLI GELİR / GİDER (VERGİ SONRASI)	44.253.460	(102.819.540)	23.124.597	(60.198.604)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR	54.227.279	117.566.294	23.450.795	37.820.527
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı				
- Kontrol gücü olmayan paylar	(21.357.717)	5.570.111	(8.450.218)	64.613
- Ana ortaklık payları	75.584.996	111.996.183	31.901.013	37.755.914

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Kar/Zararda Yeniden Sınıflandırılacak						Kar/ Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak	Birikmiş Karlar					Toplam özkaynaklar
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Hisse senedi ihraç primleri	Yabancı para çevrim farkları	Nakit akış riskinden korunma kazanç/(kayıpları)	Satılmaya hazır finansal varlıkların değer artış/(azalış)	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıp) fonu	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	
1 Ocak 2018	135.084.442	41.741.516	1.099.415	29.853.540	(9.896.684)	12.381.134	(6.500.138)	187.026.176	675.700.470	228.351.942	1.294.841.813	127.507.998	1.422.349.811
Geçmiş yıllar karlarından transfer	-	-	-	-	-	-	-	6.078.800	222.273.142	(228.351.942)	-	-	-
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216.670.076	216.670.076	3.715.758	220.385.834
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	36.313.193	(128.564.731)	(10.301.572)	(2.120.783)	-	-	-	(104.673.893)	1.854.353	(102.819.540)
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	36.313.193	(128.564.731)	(10.301.572)	(2.120.783)	-	-	216.670.076	111.996.183	5.570.111	117.566.294
Ödenen temettüleri (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	(67.542.221)	-	(67.542.221)	-	(67.542.221)
30 Eylül 2018	135.084.442	41.741.516	1.099.415	66.166.733	(138.461.415)	2.079.562	(8.620.921)	193.104.976	830.431.391	216.670.076	1.339.295.775	133.078.109	1.472.373.884
1 Ocak 2019	135.084.442	41.741.516	1.099.415	66.947.614	(75.387.265)	(16.144.493)	(5.777.277)	193.104.976	830.431.391	154.925.532	1.326.025.851	125.453.529	1.451.479.380
Geçmiş yıllar karlarından transfer	-	-	-	-	-	-	-	-	154.925.532	(154.925.532)	-	-	-
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31.455.535	31.455.535	(21.481.716)	9.973.819
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(22.173.750)	38.956.553	28.706.406	(1.359.748)	-	-	-	44.129.461	123.999	44.253.460
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(22.173.750)	38.956.553	28.706.406	(1.359.748)	-	-	31.455.535	75.584.996	(21.357.717)	54.227.279
30 Eylül 2019	135.084.442	41.741.516	1.099.415	44.773.864	(36.430.712)	12.561.913	(7.137.025)	193.104.976	985.356.923	31.455.535	1.401.610.847	104.095.812	1.505.706.659

(*) 27 Mart 2018 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul'da 2017 yılı karından 67.542.221 TL nakit temettü dağıtılmasına ilişkin karar oybirliği ile onaylanmış ve temettü ödemesinin 38.935.065 TL'lik kısmı 29 Mart 2018 tarihinde, kalanı 2 Nisan 2018 tarihinde yapılmıştır.

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmemiş) Cari Dönem 1 Ocak -	(Bağımsız denetimden geçmemiş) Geçmiş Dönem 1 Ocak -
	<u>Not</u>	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		197.786.928	209.975.667
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)		9.973.819	220.385.834
Dönem net karı/zararı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		251.945.124	129.248.397
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	11	109.074.694	79.679.720
Vergi gideri/(geliri) ile ilgili düzeltmeler	24	(10.931.323)	34.193.879
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	22	(40.903.335)	(16.050.217)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karları ile ilgili düzeltmeler	3	(19.162.219)	(45.794.660)
Şüpheli alacak karşılığı ile ilgili düzeltmeler	6	(3.112.802)	(476.369)
Stok değer düşüş karşılığı ile ilgili düzeltmeler	9	300.716	(116.818)
Dava karşılığı ile ilgili düzeltmeler	13	1.950.982	803.181
Maden sahası doğaya yeniden kazandırma gideri karşılığı ile ilgili düzeltmeler	13	1.778.034	593.183
Kıdem tazminatı karşılığı ile ilgili düzeltmeler	15	10.696.191	3.400.617
Kıdem teşvik karşılığı ile ilgili düzeltmeler	15	686.099	286.031
Kullanılmayan izin ücret karşılığı ile ilgili düzeltmeler	15	1.137.963	1.091.667
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	21/23	130.307.222	110.160.837
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	21/23	(8.262.573)	(4.214.975)
Finansal borçlanmalara ilişkin gerçekleşmemiş kur farkı (karları)/zararları		69.411.690	(31.292.566)
Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kayıp/(kazançları) ile ilgili düzeltmeler		8.973.785	(3.015.113)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(52.066.025)	(118.937.183)
Kısa vadeli ticari alacaklar	6	(29.062.072)	(73.989.841)
Stoklar	9	(42.481.517)	(119.898.479)
Diğer alacaklar/dönen varlıklar/peşin ödenmiş giderler		(43.485.683)	12.030.730
Uzun vadeli ticari alacaklar	6	-	1.753.011
Diğer uzun vadeli alacaklar/duran/peşin ödenmiş giderler		(13.386.860)	(2.535.707)
Kısa vadeli ticari borçlar	6	60.357.184	66.479.712
Diğer uzun vadeli borçlar / yükümlülükler		15.992.923	(2.776.609)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		209.852.918	230.697.048
Alınan faizler	21	3.214.236	1.036.846
Ödenen ikramiye ve primler		(3.428.000)	(4.500.000)
Ödenen kıdem tazminatı	15	(4.639.362)	(5.289.901)
Ödenen kıdem teşvik primi	15	(365.930)	-
Ödenen izin ücreti	15	(595.099)	(1.145.311)
Ödenen vergiler		(6.251.835)	(10.823.015)
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI		(123.662.457)	(154.430.386)
Maddi duran varlık alımlarına ilişkin nakit çıkışları		(165.753.345)	(166.708.522)
Sabit kıymet satışından elde edilen nakit		42.200.777	14.114.806
Maddi olmayan duran varlık alımlarına ilişkin nakit çıkışları		(109.889)	(2.465.395)
Sabit kıymet avans değişimi		-	628.725
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT		17.025.490	(72.522.102)
Alınan krediler		980.697.573	1.068.235.364
Kredilerin geri ödemesi		(850.992.586)	(1.037.658.607)
Ödenen temettü		-	(67.542.221)
Ödenen faizler		(117.727.834)	(38.734.767)
Alınan faiz	23	5.048.337	3.178.129
NAKİT HAREKETLERİNDEKİ NET DEĞİŞİM (A + B + C)		91.149.961	(16.976.821)
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERİ DEĞERLER	5	201.636.639	204.303.367
Yabancı para çevrim farkı (net)		(55.135.523)	12.891.501
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERİ DEĞERLER	5	237.651.077	200.218.047

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Genel

Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“Çimsa” veya “Şirket”) 16 Aralık 1972 tarihinde tescil ve 21 Aralık 1972 tarih, 4729 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde ilan edilerek kurulmuştur. Şirket’in faaliyet konusunu çimento, klinker ve hazır beton üretimi ve satışı oluşturmaktadır. Şirket’in nihai hissedarı Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.’dir (“Sabancı Holding”).

Çimsa’nın genel merkezi ve kayıtlı ofisinin adresi Allianz Tower Küçükbakkalköy Mah. Kayışdağı Cad. No:1 Kat:23-24 34750 Ataşehir/İstanbul’dur.

Şirket hisselerinin belirli bir tutarı Borsa İstanbul A.Ş. (“BIST”)’de işlem görmektedir. BIST Pay Endeksleri Temel Kuralları’nın 82. Maddesine istinaden, Borsa Genel Müdürlüğü’nce Çimsa hisseleri BIST 100 endeksine dahildir.

Şirket’in kayıtlı sermaye tavanı 200.000.000 TL’dir (31 Aralık 2018 - 200.000.000 TL).

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket’in bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Şirket	Gruba iştirak tarihi	Kuruluş ve faaliyet yerleri	Faaliyet konuları	Şirketin etkin pay oranı	
				30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Çimsa Cement Free-Zone Limited (Çimsa Cement) (*)	12.10.2005	KKTC	Çimento, satış ve pazarlama	% 99,99	% 99,99
CIMSAROM Marketing Distributie S.R.L. (Cimsarom) (*)	08.02.2006	Romanya	Çimento, satış ve pazarlama	% 99,99	% 99,99
Çimsa Cement Sales North GmbH (CSN)(*)	27.06.2006	Almanya	Beyaz çimento pazarlama	% 100	% 100
Çimsa Cementos Espana, S.A.U. (Cementos Espana) (*)	07.07.2006	İspanya	Beyaz çimento pazarına dökme ve ambalajlı çimento satışı	% 100	% 100
Çimsa Mersin Serbest Bölge Şubesi (Çimsa Mersin) (*)	12.12.2007	Mersin	Çimento ihracatı	% 100	% 100
Regent Place Limited (Regent) (*)	21.05.2008	İngiliz Virgin Adaları	Finansal yatırım ve holding şirketi	% 100	% 100
OOO Çimsa Rus CTK (OOO Rusya) (*)	16.07.2008	Rusya	Çimento paketlenme, satış ve pazarlama	% 100	% 100
Çimsa Adriatico Srl (*)	09.02.2010	İtalya	Çimento satış ve pazarlaması	% 70	% 70
Afyon Çimento Sanayi Türk Anonim Şirketi (*)	31.05.2012	Türkiye	Çimento üretimi ve satışı	% 51	% 51
Cimsa Americas Cement Manufacturing and Sales Corporation (Cimsa Americas) (*)	07.07.2017	Amerika	Çimento üretimi ve satışı	%100	%100

(*) Tam konsolidasyon yöntemi uygulanarak muhasebeleştirilmiştir.

İştiraklerden Exsa Export Sanayi Mamülleri Satış ve Araştırma A.Ş. (“Exsa”) %32,875’lik pay ile özkaynak yöntemiyle konsolidasyona dahil edilmiştir.

Konsolide finansal tabloların sunumu amacıyla, Çimsa, bağlı ortaklıkları ve iştiraki birlikte (“Grup”) olarak adlandırılacaktır.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 4 Kasım 2019 tarihinde Çimsa Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel kurul ve belirli düzenleyici kurullar yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları değiştirme hakkına sahiptir.

Grup’un bünyesinde 2019 yılında istihdam edilen ortalama personel sayısı kategorileri itibarıyla 628 mavi yakalı (sendikalı) (2018: 660), 498 beyaz yakalı (sendikasız) (2018: 470) ve 47 yurt dışında yerleşik bulunan bağlı ortaklıklarında çalışan şeklindedir (2018: 42).

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’ de yayınlanan Seri II, 14.1 nolu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları (“TMS/TFRS”) esas alınmıştır.

Şirket’in işlevsel ve sunum para birimi Türk Lirası (“TL”) olarak kabul edilmiştir.

Çimsa Cement Sales North GmbH, Cimsa Cementos Espana S.A.U., Regent Place Ltd.ve Cimsa Adriatico SRL’nin işlevsel para birimleri Avro, Cimsarom Marketing Distributue Srl’nin işlevsel para birimi Yeni Rumen Leyi (“Ron”), OOO Cimsa Rus CTK’nın işlevsel para birimi Ruble ve Cimsa Americas Cement Manufacturing and Sales Corporation’un işlevsel para birimi Amerikan Doları (“USD”)’dır. TMS 21 uyarınca, yüksek enflasyonlu ekonomilere sahip olmayan yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıkların finansal durum tablosu kalemleri bilanço tarihindeki kurla; gelir ve giderleri ise dönemin ortalama kuruyla TL’ye çevrilmekte ve konsolide finansal tablolar TL olarak sunulmaktadır. Bu çevrimden doğan kar/zarar, özkaynaklar altındaki “Yabancı Para Çevrim Farkları” hesabında yer almaktadır. Yabancı para cinsinden olan ve maliyet değeri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ilk işlem tarihindeki kurlardan fonksiyonel para birimine çevrilmiştir.

Grup ile Grup’a bağlı Türkiye’de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı (“Maliye Bakanlığı”) tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette bulundukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar. TFRS’ye göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, işletme birleşmesiyle alınan varlıklar ve türev enstrümanlar dışında, tarihi maliyet esası baz alınarak TL olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar KGK tarafından yayınlanan TMS’na göre Grup’un durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır. Bu düzeltme kayıtları ve sınıflandırmalar temel olarak; ertelenmiş vergi hesaplamasının etkileri, şüpheli alacak karşılığının ayrılması, gider tahakkuklarının ayrılması, kıdem tazminatı ve izin karşılığının TMS 19 “Çalışanlara Sağlanan Faydalar” (“TMS 19”) standardına göre hesaplanmasının etkileri, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların yönetim tarafından öngörülen ekonomik ömürleri ile kıst esasına göre amorti edilmesi, yapılmakta olan yatırımlar üzerinde TMS 23 “Borçlanma Maliyetleri” (“TMS 23”) kapsamında yapılan finansman giderlerinin aktifleştirilmesi, finansal varlık ve yükümlülüklerin TFRS 9 “Finansal Araçlar; Muhasebeleştirme ve Ölçme” (“TFRS 9”) standardına göre değerlendirilmesi, TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri” nin (“TFRS 3”) muhasebeleştirilmesi ve türev finansal araçlar ile nakit akış riskinden korunmanın TFRS 9’a uygun olarak muhasebeleştirilmesini içermektedir.

2.2 Grup faaliyetlerinin dönemselliği

Grup’un faaliyetleri inşaat talebinin arttığı ve inşaat sektörünün canlandığı bahar ve yaz aylarında artmaktadır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 İşletmenin sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.4 Netleştirme

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, yasal olarak netleştirme hakkının var olması, net olarak ödenmesi veya tahsilinin mümkün olması veya varlığın elde edilmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesinin eş zamanlı olarak gerçekleşebilmesi halinde, konsolide finansal durum tablosunda net değerleri ile gösterilirler.

2.5 Muhasebe politikaları ve tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Yeni bir standardın ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, şayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler, muhasebe politikasında isteğe bağlı yapılan önemli değişiklikler veya tespit edilen muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.6 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Uygulanan konsolidasyon esasları

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar; Çimsa'nın bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir. Kontrol, Şirket'in, yatırım yaptığı işletmeyi ancak ve ancak şu göstergelerin tümü birden mevcut olduğunda sağlanmaktadır; a) Yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahipse, b) Yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişen getirilere maruz kalmakta veya bu getirilerde hak sahibi ise, c) Elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkanına sahip ise bağlı ortaklıkların dönem kar/zararları satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmişlerdir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe prensipleri Grup tarafından kullanılan muhasebe prensiplerinden farklılaştığı durumlarda gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Konsolide finansal tablolar benzer işlem ve olaylara ortak muhasebe prensipleri kullanılarak ve Şirket ile aynı hesap düzeni ile hazırlanmıştır.

Tüm Grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler, gerçekleşmemiş kazançlar da dahil olmak üzere konsolidasyon kapsamında elimine edilmiştir.

Konsolidasyona dahil edilmiş bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki ana ortaklık dışı azınlık payları Şirket'in özkaynaklarının içinde ayrı bir kalem olarak yer almaktadır. Azınlık payları, ilk satın alma tarihinde hali hazırda azınlık paylara ait olan tutarlar ile satın alma tarihinden itibaren bağlı ortaklığın özkaynaklarındaki değişikliklerdeki ana ortaklık dışı payların tutarından oluşur.

Azınlık payları negatif (-) bakiye verse dahi, bağlı ortaklıkların yaptıkları zararlardan pay almaya devam ederler.

Azınlık pay sahipleri ile yapılan işlemler şirket ortakları arasında yapılan bir işlem olarak değerlendirilmiş ve özkaynaklar içinde muhasebeleştirilmiştir.

Grubun azınlık pay sahipleri ile bağlı ortaklıktaki kontrol gücünü kaybetmeden yaptığı hisse alım/(satım) işlemleri şirket ortakları arasında yapılan bir işlem olarak değerlendirilmiş ve özkaynaklar altında "bağlı ortaklıklardaki pay oranı değişiminden kaynaklanan düzeltme farkı hesabında muhasebeleştirilmiştir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Uygulanan konsolidasyon esasları(devamı)

Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, kontrolün Şirket'e geçtiği tarihten itibaren konsolide edilmeye başlanmıştır ve kontrolün Şirket'ten çıkması ile konsolide edilme işlemi son bulmaktadır.

Çimsa direkt veya endirekt olarak bir şirketteki oy haklarının %50'nden fazlasına sahip olduğunda ve o şirketin faaliyetlerinden yarar sağlamak amacıyla finansal ve faaliyet politikalarını yönlendirme hakkı elde ettiğinde kontrolü ele geçirmiş sayılır. Bu doğrultuda da Çimsa Cement, Cementos Espena, Cimsarom, CSN, Regent, OOO Rusya, Cimsa Adriatico, Cimsa Americas, Afyon Çimento ve Çimsa Mersin'in finansal tabloları TFRS 10 "Konsolide Finansal Tablolar" standardında belirtilen konsolidasyon yöntemine göre tam konsolidasyona tabi tutulmuştur.

Konsolide bağlı ortaklıkların net varlıklarındaki ana ortaklık dışı paylar Grup'un özkaynağının içinde kontrol gücü olmayan paylar olarak ayrı gösterilir. Kontrol gücü olmayan paylar, ilk işletme birleşmelerinde oluşan bu paylar ile birleşme tarihinden itibaren özkaynakta meydana gelen değişikliklerdeki ana ortaklık dışı payların toplamından oluşur.

İştirakler

Grup'un finansal varlıklar içerisinde sınıflandırdığı iştiraklerinden Exsa özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilmiştir.

Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, Grup'un iştiraklerinin faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. İştirakin kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların iştirakin özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un iştirakteki payı oranında iştirakin defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.

Exsa finansal tabloları ana ortaklık ile aynı raporlama dönemi için ve aynı muhasebe politikaları kullanılarak hazırlanmıştır.

Grup her bilanço tarihinde özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarda herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat, ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay ve 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Ticari alacaklar

Ticari alacaklar fatura edilmiş tutarları ile kayıtlara alınmakta ve izleyen dönemlerde etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net değeri ile ve varsa şüpheli alacak karşılığı düşülerek taşınmaktadır.

Şüpheli alacak karşılığı gider olarak kayıtlara yansıtılmaktadır. Vadesi gelmiş alacakların tahsil edilemeyeceğine dair somut bir gösterge varsa şüpheli alacak karşılığı ayrılır. Şirket, söz konusu finansal varlıkların beklenen kredi zararlarını hesaplamak için TFRS 9'daki basitleştirilmiş yaklaşımı kullanmaktadır. Bu yöntem tüm ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Uygulanan konsolidasyon esasları(devamı)

Stoklar

Stoklar maliyet değeri veya net gerçekleştirilebilir değerden düşük olanı ile değerlendirilmiştir. Stokları bulundukları duruma getirmek için yapılan harcamalar aşağıdaki gibi muhasebeleştirilmiştir:

İlk madde ve malzemeler aylık ağırlıklı ortalama metodu ile belirlenmektedir.

Mamul ve yarı mamuller – Direkt malzeme ve işçilik giderleri, değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiştir. Envanter değerlemesi aylık ağırlıklı ortalama metodu ile belirlenmektedir.

Net gerçekleştirilebilir değer, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyetleri ve satışın gerçekleştirilmesi için gerekli tahmini maliyetler düşülerek belirlenen tutardır.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve var ise değer düşüklüğü karşılığı çıkartıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmiştir. Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve geri iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi duran varlığın kullanımına başladıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masrafları, oluştukları dönemde gider kaydedilir. Yapılan harcamalar ilgili maddi duran varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir. Maddi duran varlık satıldığı zaman bu varlığa ait maliyet ve birikmiş amortisman ilgili hesaplardan düşüldükten sonra oluşan gelir ya da gider konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

Arazi ve arsalar amortismanına tabi tutulmamıştır. Amortismanına tabi tutulan varlıklar, maliyet tutarları üzerinden aşağıda belirtilen tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortismanına tabi tutulmuştur. Maddi duran varlıkların faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

	Faydalı Ömür
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	8-50 yıl
Binalar	4-50 yıl
Makine ve cihazlar	2-50 yıl
Demirbaşlar	2-50 yıl
Taşıtlar	4-14 yıl
Özel maliyetler	Kiralama süresi

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar başlıca maden hakları ve bilgisayar yazılımlarından oluşan varlıklar olup ilk olarak alış fiyatından değerlendirilmiştir. Maddi olmayan duran varlıklar gelecekte ekonomik fayda elde edilebilmesi ve maliyetin doğru bir şekilde belirlenebilmesi durumunda aktifleştirilirler. İlk kayıt sonrasında maddi olmayan duran varlıklar, maliyetten birikmiş itfa payı ve birikmiş değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonraki değerleriyle gösterilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri belirli süreli ya da süresiz olarak belirlenmektedir. Belirli süreli maddi olmayan duran varlıklar tahmin edilen ekonomik ömürleri üzerinden, doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Belirli süreli ekonomik ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar için itfa periyodu ve itfa metodu her yıl, en az bir kere incelenmektedir. Beklenen kullanım ömürlerindeki veya maddi olmayan duran varlıktan elde edilecek faydalarda oluşabilecek değişiklikler, itfa metodunun ya da periyodunun değiştirilmesi olarak değerlendirilip, muhasebe tahminlerinde değişiklik şeklinde muhasebeleştirilir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Uygulanan konsolidasyon esasları(devamı)

Belirli süreli ekonomik ömrü olan maddi olmayan duran varlıkların itfa giderleri konsolide kar veya zarar tablosunda maddi olmayan duran varlığın işlevi ile uyumlu şekilde gider olarak kaydedilir.

Maddi olmayan duran varlıklar başlıca bilgisayar yazılımları ve maden çıkarma haklarından oluşmakta olup, maliyet bedeli üzerinden aktifleştirilir. Maddi olmayan varlıklar maden çıkarma hakları dışında, doğrusal amortisman yöntemine göre ilgili kıymetin tahmini ekonomik ömrü (5 yıl) üzerinden itfa edilmektedir.

Maden çıkarma hakları yıl içerisinde tüketilen rezervin toplam rezerve oranı esas alınarak amortisman tabi tutulmuştur. Kalan amortisman süresi rezervlerin tüketilme süresine bağlıdır.

Grup’un belirsiz süreli kullanım ömrüne sahip maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır.

Maddi olmayan duran varlıkların taşınan değerleri, olayların ya da koşullardaki değişikliklerin, taşınan değerlerin gerçekleşebilir durumda olmadığına işaret etmesi durumunda değer düşüklüğü açısından incelenir.

Maddi ve maddi olmayan varlıkların bilanço dışı bırakılması

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu (bilanço) dışı bırakılır.

Maddi ve maddi olmayan duran varlığın finansal durum tablosu (bilanço) dışı bırakılmasından kaynaklanan kâr ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık finansal durum tablosu (bilanço) dışına alındığı zaman kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Şerefiye

Satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup’un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide kar veya zarar tablosundaki kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

Cırgalan hazır beton tesisi 2018 yılında 4.640.259 TL bedel ile satın alınmış olup, tesise ilişkin yapılan değerlendirme sonrası ortaya çıkan 3.705.259 TL tutarındaki pozitif şerefiye, Grup’un konsolide bilançosunda muhasebeleştirilmiştir. Grup, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri Standardına göre, birleşmeye konu olan ilk muhasebeleştirme işlemlerinin tamamlanmasının geçici olarak belirlenmesinden dolayı, söz konusu geçici değerleri muhasebeleştirmiştir. İlk muhasebeleştirmeden sonraki dönemlerde, söz konusu nakit üreten birim grupları için, değer düşüklüğü testi yapılacaktır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal olmayan varlıkların değer düşüklüğü

Grup, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akışları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir. Bu çalışmalar sırasında kullanılan başlıca varsayımlar, önümüzdeki yıllardaki enflasyon beklentileri, satış ve maliyetlerde beklenen artışlar, ihracat-iç pazar kompozisyonunda beklenen değişimler ve beklenen ülke büyüme oranlarından ibarettir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kar veya zarar tablosuna kayıt edilir. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilemez.

İşletme birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın alıma ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 Gelir Vergisi ve TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) ilgili standartta belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri (devamı)

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür.

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltbildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TFRS 9 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kâr veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TFRS 9 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 Karşılıklar veya diğer uygun TFRS'ler uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve, varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar veya zarar tablosu içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

1 Ocak 2010 tarihi öncesinde oluşan işletme birleşmeleri, TFRS 3'ün önceki versiyonunda belirlenen muhasebe kuralları uyarınca muhasebeleştirilmiştir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Yabancı para cinsinden işlemler

Şirket ve bağlı ortaklıkları yabancı para cinsinden yapılan işlemleri işlevsel para birimi cinsinden ilk kayda alırken işlem tarihinde geçerli olan ilgili kurları esas almaktadır. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihinde geçerli olan kurlarla değerlendirilmekte ve doğan kur farkı gider ya da gelirleri ilgili dönemde konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Yabancı para cinsinden olan ve maliyet değeri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ilk işlem tarihindeki kurlardan işlevsel para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ise gerçeğe uygun değerlerin tespit edildiği tarihte geçerli olan kurlardan işlevsel para birimine çevrilir.

Oluşan kur farkı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynağın ayrı bir bileşeninde biriktirilir. Yurtdışındaki işletmenin elden çıkarılmasında, diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş ve özkaynağın ayrı bir bileşeninde biriktirilmiş söz konusu işletmeye ait birikmiş kur farkları, elden çıkarmadan kaynaklanan kazanç veya kayıp muhasebeleştirildiğinde, özkaynaktan kar veya zarara aktarılarak (yeniden sınıflandırmaya ilişkin bir düzeltme olarak) yeniden sınıflandırılır.

Dönem sonlarında kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

Tarih	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
ABD Doları (“USD”)/TL	5,6591	5,2609
Avro (“EUR”)/TL	6,1836	6,0280
Ruble (“RUB”)/TL	0,0874	0,0753
Ron (“RON”)/TL	1,2945	1,2866
Sterlin (“GBP”)/TL	6,9487	6,6528

Konsolide finansal tablolarda kullanılan ortalama kurlar aşağıdaki gibidir:

Tarih	2019	2018
USD/TL	5,6316	4,5989
EUR/TL	6,3274	5,4715
RUB/TL	0,0861	0,0739
RON/TL	1,3279	1,1695
GBP/TL	7,1226	6,1735

Borçlanma maliyetleri

Borçlanma maliyetleri, öngörülen kullanımına veya satışına hazır hale gelmesi önemli bir zamanı gerektiren varlıkların satın alımı, inşası veya üretimi ile direkt ilişkili olan borçlanma maliyetleri ilgili varlıkların maliyetinin parçası olarak aktifleştirilir. Diğer borçlanma maliyetleri gerçekleştirildiği dönemlerde gider yazılır. Borçlanma maliyetleri faiz ve borçlanmaya bağlı olarak katılan diğer maliyetleri içerir.

Grup genel amaçlı olarak borçlandığında ve bu fonların bir kısmı bir özellikli varlığın finansmanı için kullanıldığı durumlarda, aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetlerinin tutarı, ilgili varlığa ilişkin yapılan harcamalara uygulanacak bir aktifleştirme oranı yardımı ile belirlenir. Bu aktifleştirme oranı, özellikli varlık alımına yönelik yapılmış borçlanmalar hariç olmak üzere, Grup’un ilgili dönem süresince mevcut tüm borçlarına ilişkin borçlanma maliyetlerinin ağırlıklı ortalamasıdır. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluşukları dönemde konsolide kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akışlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akışlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının toplamıdır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metodu dikkate alınarak, aktif ve pasiflerin finansal raporlamada yansıtılan değerleri ile yasal vergi hesabındaki bazları arasındaki geçici farklardan oluşan vergi etkileri dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir tüm geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları, indirilebilir geçici farkların ve kullanılmamış vergi zararlarının ileride indirilebilmesi için yeterli karların oluşması mümkün görünüyorsa, tüm geçici farklar ve kullanılmamış vergi zararları üzerinden ayrılır. Her bilanço döneminde Grup, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında söz konusu varlığın gerçekleşeceği ve yükümlülüğün yerine getirileceği dönemlerde oluşması beklenen vergi oranları, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan vergi oranları (vergi mevzuatı) baz alınarak hesaplanır.

Ertelenmiş vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan özkaynaklar ile ilişkilendirilen işlemlerle ilgili ise doğrudan özkaynak hesap grubuyla ilişkilendirilir.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olunması ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması şartlarıyla ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar / kıdem tazminatı karşılığı

a. Tanımlanan fayda planı

Grup, Türkiye’de mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup konsolide finansal tablolarda yer alan kıdem tazminatı karşılığını, bağımsız bir aktüer tarafından yapılan aktüer çalışmasına dayanarak “Projeksiyon Metodu”nu kullanarak yansıtmıştır. Kıdem tazminatı yükümlülüğü, profesyonel aktüerler tarafından tahmin edilen faiz oranı ile iskonto edilerek hesaplanmıştır.

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Konsolide finansal durum tablosunda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar özkaynaklar altında muhasebeleştirilmiştir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

b. Tanımlanan katkı planları

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

c. Kıdem teşvik primi karşılığı

Grup mavi yakalı çalışanlarına toplu iş sözleşmesi gereğince her bir çalışan için beşer yıllık dönemlerde toplu iş sözleşmesinde belirtilen tutar üzerinden kıdem teşvik primi ödemekle yükümlüdür. Grup her dönem sonunda ileriki dönemde ödeyeceği ilk tutarı iskonto ederek konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtır.

d. İzin hakları

Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldıkları dönemlerde tahakkuk edilir.

Kiralamalar

Kiralama işlemleri – kiracı olarak

Finansal kiralama

Grup'a kiralanan varlığın mülkiyeti ile ilgili bütün risk ve faydaların devrini öngören finansal kiralamalar, finansal kiralamanın başlangıç tarihinde, kiralamaya söz konusu olan varlığın gerçeğe uygun değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değerinden küçük olanı esas alınarak yansıtılmaktadır. Finansal kira ödemeleri kira süresi boyunca, her bir dönem için geriye kalan borç bakiyesine sabit bir dönemsel faiz oranı üretecek şekilde anapara ve finansman gideri olarak ayrılmaktadır. Finansman giderleri dönemler itibarıyla doğrudan konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Aktifleştirilen kiralanan varlıklar, varlığın tahmin edilen ömrü üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır.

Operasyonel kiralama işlemleri

Kiraya veren tarafın kiralanan varlığın tüm risk ve menfaatlerini kendinde tuttuğu kiralamalar operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralamada kira bedelleri, kira süresi boyunca eşit olarak giderleştirilir.

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
 - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
 - (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
 - (iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması ;
- (c) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Tahmini müşteri iadeleri, indirimler ve karşılıklar söz konusu tutardan düşülmektedir.

Malların satışı

Şirket, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı” doğrultusunda hasılatın muhasebeleştirilmesinde aşağıda yer alan beş aşamalı modeli kullanmaya başlamıştır.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Bu modele göre öncelikle müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt edilen mal veya hizmetler değerlendirilmekte ve söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verilen her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlenmektedir. Sonrasında ise edim yükümlülüklerinin zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği tespit edilmektedir. Topluluk, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır.

- İşlemle ilişkili ekonomik faydaların işletmeye akışının olası olması, ve
- İşlemden kaynaklanan ya da kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi

Faiz

Finansal varlıklardan elde edilen faiz geliri, Grup’un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece kayıtlara alınır. Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Temettü

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup’un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır.

Pay başına kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, raporlama dönemi boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye’de şirketler sermayelerini hali hazırda bulunan hissedarlarına, çeşitli içsel kaynaklardan “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve Grup’un bilanço tarihindeki durumunu etkileyebilecek hususlar konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan hususlar ise önemlilik derecesine göre notlarda açıklanmaktadır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşlem ve teslim tarihindeki muhasebeleştirme

Tüm finansal varlık alış ve satışları işlem tarihinde, bir başka deyişle Grup’un alımı veya satımı gerçekleştireceğini taahhüt ettiği tarihte muhasebeleştirilir. Olağan alış ve satışlar, varlığın teslim süresinin genelde bir mevzuat veya piyasalardaki düzenlemelere göre belirlendiği alış ve satışlardır.

Finansal araçlar

Finansal araçlar, bir işletmenin finansal varlıklarını ve bir başka işletmenin finansal yükümlülüklerini veya sermaye araçlarını arttıran anlaşmalardır.

Finansal varlıklar:

- nakit,
- başka bir işletmeden nakit veya bir başka finansal varlık almayı öngören sözleşmeye dayalı hak,
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin lehinde olacak şekilde, karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı hak ya da,
- bir başka işletmenin sermaye araçlarıdır.

Sözleşmeye dayalı finansal yükümlülükler:

- başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören, veya
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülüklerdir.

Bir finansal varlık veya finansal yükümlülük ilk olarak, verilen (finansal varlık için) ve ele geçen (finansal yükümlülük için) gerçeğe uygun değer olan işlem maliyetleri üzerinden varsa işlem masrafları da eklenerek (finansal yükümlülük için düşülerek) hesaplanır.

Gerçeğe uygun değer, zorunlu satış veya tasfiye gibi haller dışında, bir finansal aracın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım-satıma konu olan fiyatını ifade eder. Kote edilmiş piyasa fiyatı, şayet varsa, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini en iyi yansıtan değerdir.

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Grup’un finansal araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde belirtilen yöntemler ve varsayımlar Not 28’de açıklanmıştır.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

Kredi ve alacaklar kategorisinde yer alan ticari alacaklar fatura edilmiş tutarları ile kayıtlara alınmakta ve izleyen dönemlerde etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net değeri ile ve varsa şüpheli alacak karşılığı düşüldükten sonra taşınmaktadır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Tüm satılmaya hazır finansal varlıklar ilk alım anındaki gerçeğe uygun değeri ifade ettiği düşünülen ve işlem maliyetlerini de içeren maliyet bedeli ile kayıtlara alınır.

İlk kayda alımdan sonra satılmaya hazır varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değere göre değerlendirilmesine ilişkin kazanç veya kayıplar, ilgili varlıklar satılana, nakde dönüşene veya başka bir şekilde elden çıkarılana veya herhangi bir şekilde değer düşüklüğüne maruz kalana kadar özkaynaklar içinde ayrı bir kalemde gösterilir, bu tarihten sonra ise gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilir.

Borsada işlem görmeyen finansal yatırımları değerlemek için uygulanabilir bir değerlendirme metodu olmadığından, ilgili finansal yatırımlar tarihi maliyetleri ile değerlendirilmiştir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur.

Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akışları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

Borsada işlem görmeyen finansal yatırımları değerlemek için uygulanabilir bir değerlendirme metodu olmadığından, ilgili finansal yatırımlar tarihi maliyetleri ile değerlendirilmiştir. Krediler ve alacaklar, kontrata bağlı nakit akışları sağlamak amacıyla elde bulundurulur ve anapara ve faizden oluşan nakit akışlarına yol açar. Şirket, bu finansal araçların kontrata bağlı nakit akışı özelliklerini analiz etmiş ve TFRS 9'a göre itfa edilmiş maliyetinden gösterilmesi gerektiğine karar vermiştir. Dolayısıyla, bu finansal araçların sınıflandırılması söz konusu olmamıştır.

Ticari alacağın tahsil edilememesinin kesinleştiği durumda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir. Şüpheli alacak karşılığı gider olarak kayıtlara yansıtılmaktadır. Vadesi gelmiş alacakların tahsil edilemeyeceğine dair somut bir gösterge varsa şüpheli alacak karşılığı ayrılır. Şirket, söz konusu finansal varlıkların beklenen kredi zararlarını hesaplamak için TFRS 9'daki basitleştirilmiş yaklaşımı kullanmaktadır. Bu yöntem tüm ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir.

Gerçeğe uygun değerleri ile takip edilen satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerinin piyasalarda yaşanan dalgalanmalardan ötürü maliyet bedelinin altına düştüğü durumlarda Grup, dönem sonuçları ile ilişkilendirmesi gereken herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirirken, gerçeğe uygun değer kayıplarının önemli veya uzun süreli olup olmadığını gözönünde bulundurmaktadır. Grup'un muhasebe tahmin ve politikalarına göre finansal varlıklarda gerçeğe uygun değer kayıplarının uzun süreli olarak değerlendirilmesi için gerçeğe uygun değer maliyet bedelinin altına düşmesinden itibaren en az bir yıl geçmesi gerekmektedir. Değer düşüklüğü olduğu durumlarda, ilgili karşılık, özkaynaklardan konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal yükümlülükler

Finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden taşınır.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Banka kredileri

Bütün banka kredileri, ilk kayıt anında gerçeğe uygun değerlerini de yansıttığı düşünülen ve ihraç maliyetini içeren maliyet bedeli ile kaydedilir.

İlk kayda alımdan sonra krediler, etkin faiz oranı yöntemiyle indirgenmiş net değerleri ile gösterilir. İndirgenmiş değer hesaplanırken ilk ihraç anındaki maliyetler ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulur.

İtfa sürecinde veya yükümlülüklerin kayda alınması sırasında ortaya çıkan gelir veya giderler, konsolide kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, mal ve hizmet alımı ile ilgili ileride doğacak faturalanmış yada faturalanmamış tutarın gerçeğe uygun değerini temsil eden indirgenmiş maliyet bedeliyle kayıtlarda yer almaktadır.

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Grup'un faaliyetleri, temelde işletmeyi kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklere maruz bırakmaktadır. Grup, belirli bağlayıcı taahhütlere ve gelecekte tahmin edilen işlemlere bağlı döviz kuru dalgalanmaları ile ilişkilendirilen finansal risklerden korunmak amacıyla türev finansal araçları kullanmaktadır. Grup, türev finansal araçları spekülasyon amaçlı kullanmamaktadır. Türev finansal araçlar, sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri ile hesaplanır ve sonraki raporlama dönemlerinde gerçeğe uygun değer ile tekrar hesaplanır.

Gelecekteki nakit akışlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan konsolide kar veya zarar tablosunda kayıtlara alınır. Grup'un bağlayıcı taahhüt ile ilgili döviz kuru riskinden korunma politikası, söz konusu riski nakit akışı riskinden korunma olarak sınıflandırmaktır. Bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alınması ile sonuçlanmayan finansal riskten korunma işleminde, özkaynak içerisinde yer alan tutarlar finansal riskten korunma kalemin konsolide kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde kar veya zarar tablosu içerisinde kayda alınırlar. Finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılamayan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer vermeye devam edilir.

Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskinden korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynakalarda "Riskten korunma fonları" içerisinde kayıtlara alınmaktadır. Ayrıca Grup, yabancı para finansal borçları ile döviz kurlarındaki değişimlerden kaynaklanan yurt dışındaki net yatırım riskinden korunmaktadır. Bu kapsamdaki yabancı para finansal borçların döviz kurundan kaynaklanan değer değişimlerinin etkin kısmı, özkaynaklar altındaki "Riskten korunma fonları" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve kayıttan çıkarılması

Grup, finansal aktif veya finansal pasifleri finansal aracın sözleşmesine taraf olduğu takdirde konsolide finansal durum tablosuna yansıtmaktadır. Grup finansal aktifi veya finansal aktifin bir kısmını sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan hakları üzerindeki kontrolünü kaybettiği ve mülkiyete ilişkin risk ve faydaları transfer ettiği zaman kayıttan çıkartır. Grup finansal pasifi ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıttan çıkartır.

Araştırma giderleri ve geliştirme maliyetleri

Araştırma giderleri gerçekleştiğinde gider kaydedilmektedir. Yeni ürünlerin geliştirilmesi veya geliştirilen ürünlerin testi ve dizaynı ile ilgili proje maliyetleri, projenin ticari ve teknolojik bakımdan başarılı bir şekilde uygulanabilir olması ve maliyetlerin güvenilir olarak tespit edilebilmesi halinde maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilir. Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme giderleri sonraki dönemde aktifleştirilemez.

2.7 Karşılaştırmalı bilgiler

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

Şirket, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait finansal durum tablosunda, maddi duran varlıklar içerisinde muhasebeleştirdiği 230.303 TL tutarındaki satmak içinde elinde bulunan eski arsalarını, satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar hesabına yeniden sınıflandırmıştır.

Şirket, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait finansal durum tablosunda, nakit ve nakit benzerleri içerisinde muhasebeleştirdiği 15.359.786 TL tutarındaki kredi kartı alacaklarını, ticari alacaklar hesabına yeniden sınıflandırmıştır.

2.8 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait özet konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayımlanmıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.8 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortismanına tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusudur (örneğin kiralama süresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydeder.

TFRS 16'ya geçiş:

Grup, TMS 17 "Kiralama İşlemleri" nin yerini alan TFRS 16 "Kiralamalar" standardını ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla uygulamıştır. Grup, basitleştirilmiş geçiş uygulamasını kullanarak önceki yıl için karşılaştırılabilir tutarları yeniden düzenlememiştir. Bu yöntem ile tüm kullanım hakkı varlıkları, uygulamaya geçişteki kiralama borçları (peşin ödemesi yapılan veya tahakkuk eden kiralama maliyetlerine göre düzeltilmiş) tutarından ölçülmüştür.

İlk uygulama sırasında, Grup daha önce TMS 17'ye uygun olarak operasyonel kiralama olarak sınıflandırılan kiralamalarına ilişkin kiralama yükümlülüğü kaydetmiştir. Bu yükümlülükler kalan kira ödemelerinin 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla alternatif borçlanma faiz oranları kullanılarak iskonto edilmiş bugünkü değerinden ölçülmüştür. Grup'un 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla kullandığı alternatif borçlanma oranlarının ağırlıklı ortalaması %5'dir (Avro).

Daha önce finansal kiralama olarak sınıflandırılan kiralamalara ait varlık kullanım hakkı ve yükümlülüğü söz konusu varlıkların geçiş öncesindeki taşınan değerinden ölçülmüştür.

1 Ocak 2019

Operasyonel kiralama taahhütleri

- Kısa vadeli kiralamalar	-
- Düşük değerli kiralamalar	-
- TFRS 16 kapsamında değerlendirilen sözleşmeler	109.534.199

Toplam kiralama yükümlülüğü 109.534.199

Alternatif borçlanma oranı ile iskonto edilmiş kiralama yükümlülüğü (TL Karşılığı) 52.802.238

- Kısa vadeli kiralama yükümlülüğü	3.842.444
- Uzun vadeli kiralama yükümlülüğü	48.959.794

Muhasebeleştirilen varlık kullanım hakkına ilişkin varlık bazında detaylar aşağıdaki gibidir:

Varlık Kullanım Hakkı	Dönem İçi		30 Eylül 2019
	1 Ocak 2019	Amortisman Gideri	
Gayrimenkuller	43.160.749	4.560.627	38.600.122
Taşıtlar	7.008.935	4.469.355	2.539.580
Diğer	2.986.898	300.728	2.686.170
	53.156.582	9.330.710	43.825.872

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TFRS 16'ya geçiş(devamı)

Aşağıda, Grup'un TFRS 16'yı uygulaması üzerine yeni muhasebe politikaları yer almaktadır:

Grup– kiracı olarak

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama niteliği taşıyıp taşımadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda, bu sözleşme kiralama niteliği taşımaktadır ya da bir kiralama işlemi içermektedir. Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- a) Sözleşmenin tanımlanan varlık içermesi; bir varlık genellikle sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanır.
- b) Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakınına temsil etmesi. Tedarikçinin varlığı ikame etme yönünde asli bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir.
- c) Tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakınına elde etme hakkının olması
- d) Tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağına ilişkin kararların önceden belirlenmiş olması durumunda varlığın kullanım hakkına sahip olduğunu değerlendirmektedir. Grup varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlarda sahip olmaktadır:
 - i. Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığı işletme hakkına sahip olması (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
 - ii. Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- a) Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- b) Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- c) grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler ve

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- a) birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- b) kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TFRS 16'ya geçiş(devamı)

Grup, kullanım hakkı varlığını amortisman tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular. Tedarikçinin, kiralama süresinin sonunda dayanak varlığın mülkiyetini Grup'a devretmesi durumunda veya kullanım hakkı varlığı maliyetinin Grup'un bir satın alma opsiyonunu kullanacağını göstermesi durumunda, Grup kullanım hakkı varlığını kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın faydalı ömrünün sonuna kadar amortisman tabi tutar. Diğer durumlarda, Grup kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten başlamak üzere söz konusu varlığın faydalı ömrü veya kiralama süresinden kısa olanına göre amortisman tabi tutar.

Grup, kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü standardını uygular.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Grup kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, bu oranın kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, kiralamadaki zımnî faiz oranı kullanılarak iskonto edilir. Şirket, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, Grup'un alternatif borçlanma faiz oranını kullanır.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan değişken kira ödemeleri,
- Şirket'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- Defter değerini yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde ya da revize edilmiş özü itibarıyla sabit olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde yeniden ölçer.

Kiralama süresindeki her bir döneme ait kira yükümlülüğüne ilişkin faiz, kira yükümlülüğünün kalan bakiyesine sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanarak bulunan tutardır. Dönemsel faiz oranı, kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, kiralamadaki zımnî faiz oranıdır. Grup, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, Grup'un alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, Grup, kira yükümlülüğünü, kira ödemelerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Şirket, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TFRS 16'ya geçiş(devamı)

Grup, aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde, kira yükümlülüğünü, revize edilmiş kira ödemelerini revize edilmiş bir iskonto oranı üzerinden indirgeyerek yeniden ölçer:

- Kiralama süresinde bir değişiklik olması. Grup, revize edilmiş kira ödemelerini revize edilmiş kiralama süresine dayalı olarak belirler.
- Dayanak varlığın satın alınmasına yönelik opsiyona ilişkin değerlendirmede değişiklik olması. Şirket, revize edilmiş kira ödemelerini, satın alma opsiyonu kapsamında ödenecek tutarlardaki değişikliği yansıtacak şekilde belirler.

Grup, kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirler.

Grup, aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde kira yükümlülüğünü, revize edilmiş kira ödemelerini indirgeyerek yeniden ölçer:

- Bir kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlarda değişiklik olması. Grup, revize edilmiş kira ödemelerini, kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlardaki değişikliği yansıtacak şekilde belirler.
- Gelecekteki kira ödemelerinin belirlenmesinde kullanılan bir endeks veya oranda meydana gelen bir değişimin sonucu olarak bu ödemelerde bir değişiklik olması. Grup, kira yükümlülüğünü söz konusu revize edilmiş kira ödemelerini yansıtmak için yalnızca nakit akışlarında bir değişiklik olduğunda yeniden ölçer.

Grup, kalan kiralama süresine ilişkin revize edilmiş kira ödemelerini, revize edilmiş sözleşmeye bağlı ödemelere göre belirler. Grup, bu durumda değiştirilmemiş bir iskonto oranı kullanır.

Grup, kiralamanın yeniden yapılandırılmasını, aşağıdaki koşulların her ikisinin sağlanması durumunda ayrı bir kiralama olarak muhasebeleştirir:

- Yeniden yapılandırmanın, bir veya daha fazla dayanak varlığın kullanım hakkını ilave ederek, kiralamanın kapsamını genişletmesi ve
- Kiralama bedelinin, kapsamdaki artışın tek başına fiyatı ve ilgili sözleşmenin koşullarını yansıtmak için söz konusu tek başına fiyatta yapılan uygun düzeltmeler kadar artması.

Süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Grup tarafından düşük değerli olarak belirlenen kira sözleşmeleri standardın tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştukları dönemde gider olarak kaydedilmeye devam edilmektedir.

Şirket- kiralayan olarak

Grup'un kiralayan olarak kiralamalarının tamamı operasyonel kiralama değildir. Operasyonel kiralamalarda, kiralanan varlıklar, konsolide bilançoda yatırım amaçlı gayrimenkuller, maddi duran varlıklar veya diğer dönen varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda konsolide gelir tablosuna yansıtılır. Kira gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TFRS 16’ya geçiş(devamı)

Grup, bir kiralama bileşeniyle birlikte bir ya da daha fazla ilave kiralama niteliği taşıyan veya taşımayan bileşen içeren bir sözleşme için, sözleşmede yer alan bedeli, TFRS 15, “Müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılat” standardını uygulayarak dağıtır.

TMS 28 “İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar”da yapılan değişiklikler (Değişiklikler)

KGK Aralık 2017’de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişiklikte KGK, TFRS 9’un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirdiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9’u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirmedeği ve özü itibari ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulanmaktadır.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, “TMS 12 Gelir Vergileri”nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- (a) işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedeğini;
- (b) işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- (c) işletmenin vergilendirilebilir karını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- (d) işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini

ele almaktadır.

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu yorumun Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

KGK Ocak 2019’da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları’nın 2015-2017 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır:

- *TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar* — TFRS 3’teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11’deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.
- *TMS 12 Gelir Vergileri* — Değişiklikler, temettülere (kar dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kar veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.
- *TMS 23 Borçlanma Maliyetleri* — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019’de TMS 19 Değişiklikler “Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme”yi yayınlamıştır. Değişiklik; planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme gerçekleşikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel aktüeryal varsayımları kullanarak hesaplanmasını gerektirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar’da ufak değişiklikler yayınlamıştır.

TFRS 9’u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları itfa edilmiş maliyetinden ölçebilmektelerdir .

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulamaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017’de TFRS 10 ve TMS 28’de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir. Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019’da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17’yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir. Gelecekteki nakit akış tahminlerinde ve risk düzeltilmesinde meydana gelen bazı değişiklikler de hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirilmektedir. İşletmeler, iskonto oranlarındaki değişikliklerin etkilerini kar veya zarar ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirmeyi tercih edebilirler. Standart, katılım özelliklerine sahip sigorta sözleşmelerinin ölçüm ve sunumu için özel yönlendirme içermektedir. TFRS 17, 1 Ocak 2021 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde yürürlüğe girecek olup bu tarihte veya öncesinde TFRS 9 Finansal Araçlar ve TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat’ı uygulayan işletmeler için erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu standardın Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

İşletmenin tanımlanması (UFRS 3 Değişiklikleri)

UMSK Ekim 2018’de UFRS 3 ‘İşletme Birleşmeleri’inde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- *İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;*
- *Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;*
- *İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;*
- *İşletmenin ve çıktıların tanımlarını sınırlandırmak; ve*
- *İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.*

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Önemliliğin Tanımı (UMS 1 ve UMS 8 Değişiklikleri)

Ekim 2018'de UMSK, “UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu” ve “UMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar” standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, “önemlilik” tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmadır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerinde ki etkisinin önemliliği değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

iii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

UMSK tarafından yayımlanmış fakat henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamış / yayınlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarında değişiklikler bulunmamaktadır.

2.9 Önemli Muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

a) Kıdem tazminatı yükümlülüğü, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içerir (Not 15).

b) Şüpheli alacak karşılıkları, Grup yönetiminin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş ve anahtar müşteriler dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihi itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Not 6'da yansıtılmıştır. Grup ayrıca ticari alacakların beklenen kredi zararlarını hesaplamak için TFRS 9'daki basitleştirilmiş yaklaşımı kullanmaktadır. Bu yöntem tüm ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir (Not 6).

c) Grup yönetimi maddi ve maddi olmayan varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde teknik ekibinin tecrübeleri doğrultusunda önemli varsayımlarda bulunmuştur (Not 11).

d) Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Grup hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Grup yönetiminin elindeki veriler kullanılarak en iyi tahminler yapılmaktadır (Not 13).

e) Stok değer düşüklüğü ile ilgili olarak stoklar fiziksel olarak ve ne kadar geçmişten geldiği incelenmekte, teknik personelin görüşleri doğrultusunda kullanılabilirliği belirlenmekte ve kullanılmayacak olduğu tahmin edilen kalemler için karşılık ayrılmaktadır (Not 9).

f) Grup, şerefiye'ye ilişkin değer düşüklüğü analizini indirgenmiş nakit akışlarını kullanarak yapmaktadır. Bu analizlerde Grup'un gelecekteki faaliyetlerine ve kullanılan iskonto oranlarına ilişkin muhtelif varsayımlar bulunmaktadır (Not 12).

g) Grup maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı hesaplanmasında da teknik personelin görüşlerini alarak varsayımlarda bulunmaktadır (Not 13).

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan Exsa’nın 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup’a düşen etkin sahiplik oranı ile hesaplanmış varlıkları ve yükümlülükleri ile 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibari ile sona eren yıla ait gelir, gider ve net dönem karı aşağıdaki gibidir:

<u>İştirakler</u>	<u>Ülke</u>	<u>Ana Faaliyet Konusu</u>	<u>30 Eylül</u> <u>2019</u>		<u>31 Aralık</u> <u>2018</u>	
			<u>Etkin</u> <u>Sahiplik</u> <u>Oranı</u> <u>(%)</u>	<u>Defter</u> <u>Değeri</u>	<u>Etkin</u> <u>Sahiplik</u> <u>Oranı</u> <u>(%)</u>	<u>Defter</u> <u>Değeri</u>
Exsa	Türkiye	Yatırım amaçlı gayrimenkul ve menkul kıymet yatırımı	32,9	301.930.904	32,9	270.207.613
				301.930.904		270.207.613
			<u>30 Eylül</u> <u>2019</u>		<u>31 Aralık</u> <u>2018</u>	
Varlıklar				1.093.108.000		824.711.204
Yükümlülükler				(174.687.000)		(2.786.907)
Net varlıklar				918.421.000		821.924.297
Grup'un payı				301.930.904		270.207.613

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018
Gelir	171.227.972	49.420.367	185.501.642	106.381.576
Gider	(112.939.852)	(49.730.125)	(46.202.294)	(27.809.918)
Net dönem karı	58.288.120	(309.758)	139.299.348	78.571.658
Grup’un net dönem karındaki payı	19.162.219	(101.833)	45.794.660	25.830.432

Grup’un önemli seviyede kontrol gücü olmayan paylarının bulunduğu bağlı ortaklığına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2019				
Bağlı Ortaklık	Kontrol gücü olmayan paylar %	Kontrol gücü olmayan paylara ayrılan kar/(zarar)	Birikmiş kontrol gücü olmayan paylar	Kontrol gücü olmayan paylara ödenen temettü
Afyon Çimento Sanayi T.A.Ş.	49	(22.653.417)	(96.384.725)	-
31 Aralık 2018				
Bağlı Ortaklık	Kontrol gücü olmayan paylar %	Kontrol gücü olmayan paylara ayrılan kar/(zarar)	Birikmiş kontrol gücü olmayan paylar	Kontrol gücü olmayan paylara ödenen temettü
Afyon Çimento Sanayi T.A.Ş.	49	(1.014.142)	119.216.748	-

Afyon Çimento T.A.Ş. bağlı ortaklığına ilişkin konsolidasyon düzeltmeleri sonrası, eliminasyon işlemleri öncesi özet finansal bilgiler aşağıdaki gibidir:

Özet finansal durum bilgileri

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Nakit ve nakit benzerleri	218.576	18.748.861
Diğer dönen varlıklar	58.782.035	67.757.038
Duran varlıklar	605.580.677	571.056.758
Toplam varlıklar	664.581.288	657.562.657
Kısa vadeli finansal borçlar	210.371.600	285.958.264
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	39.691.268	20.221.109
Uzun vadeli finansal borçlar	201.951.738	117.901.128
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	11.005.307	(10.666.751)
Toplam yükümlülükler	463.019.913	413.413.750
Toplam özkaynaklar	201.561.375	244.148.907

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Özet kar veya zarar bilgileri

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018
Net satış gelirleri	122.333.856	55.221.163	141.381.276	43.526.627
Brüt kar	(6.943.632)	1.646.917	32.047.529	8.005.492
Faaliyet kar/(zararı)	(14.367.484)	(466.232)	8.005.492	4.524.898
Net finansal gelir/(gider)	(58.158.369)	(21.132.822)	44.335.957	5.700.670
Vergi öncesi kar/(zarar)	(61.875.142)	(19.788.625)	912.824	(9.380.103)
Net dönem karı	(46.263.498)	(16.717.581)	10.948.757	(2.749.030)

Özet nakit akış bilgileri

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
İşletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışı	21.431.721	47.075.545
Yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akışı	11.233.698	16.198.050
Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışı (temettü hariç)	(51.195.700)	(106.340.467)
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/(azalış)	(18.530.281)	(43.066.872)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup'un yurt dışı satışlarının büyük bölümü, farklı coğrafi bölgelere tek seferlik yapılan satışlardan oluşmakta ve satışların coğrafi bölgelere göre dağılımı yıllara göre tutarlılık göstermemektedir. Bu nedenle, hasılatın detayı, hasılat dipnotunda yurt içi ve yurt dışına yapılan satışlar olarak verilmiştir.

Grup'un iş faaliyetleri, sağladığı hizmet ve ürünlerin içeriğine bağlı olarak yönetilmekte ve organize edilmektedir. Grup bölümlerine göre raporlamasını TFRS 8 “Faaliyet Bölümleri”ne (“TFRS 8”) göre yapmaktadır. Bölümler arası transfer fiyatları üçüncü şahıslara yapılanlarla aynı bazda hazırlanmıştır. Grup'un iş alanları hakkındaki bilgiler, Grup'un 30 Eylül 2019 ve 30 Haziran 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin çimento (klinker ve agrega dahil) ve hazır beton faaliyetlerinden elde edilen kazancı ve kar bilgilerini; 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla bölüm varlıklarını ve yükümlülüklerini içermektedir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Ocak - 30 Eylül 2019	Çimento	Hazır Beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	1.407.027.395	135.695.633	-	(258.010.393)	1.284.712.635
Satışların maliyeti (-)	(1.174.062.322)	(135.547.863)	-	258.010.393	(1.051.599.792)
Brüt kar/(zarar)	232.965.073	147.770	-	-	233.112.843
Genel yönetim, pazarlama satış ve dağıtım gid.	(77.685.502)	-	(37.011.513)	-	(114.697.015)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler),net	11.074.097	-	7.416.407	-	18.490.504
Araştırma ve geliştirme giderleri(-)	(3.861.851)	-	-	-	(3.861.851)
Esas faaliyet kar/(zararı)	162.491.817	147.770	(29.595.106)	-	133.044.481
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	43.265.840	-	-	-	43.265.840
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	(305.896)	-	-	-	(305.896)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/zararındaki paylar	-	-	19.162.219	-	19.162.219
Finansman gelir/giderleri öncesi faaliyet karı/(zararı)	205.451.761	147.770	(10.432.887)	-	195.166.644
Finansman gelir/(giderleri), net	(196.124.148)	-	-	-	(196.124.148)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)	9.327.613	147.770	(10.432.887)	-	(957.504)
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri)/geliri	10.931.323	-	-	-	10.931.323
Dönem vergi gideri (-)	(9.615.634)	-	-	-	(9.615.634)
Ertelenmiş vergi gelir /(gideri)	20.546.957	-	-	-	20.546.957
Sürdürülen faaliyetler dönem karı/(zararı)	20.258.936	147.770	(10.432.887)	-	9.973.819
1 Ocak - 30 Eylül 2018	Çimento	Hazır Beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	1.104.449.121	268.373.374	-	(67.628.515)	1.305.193.980
Satışların maliyeti (-)	(748.645.429)	(271.774.952)	-	67.628.515	(952.791.866)
Brüt kar/(zarar)	355.803.692	(3.401.578)	-	-	352.402.114
Genel yönetim, pazarlama satış ve dağıtım gid. (-)	(60.363.672)	-	(21.295.867)	-	(81.659.539)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler(-),net	43.978.210	(1.031.201)	5.640.163	-	48.587.172
Araştırma ve geliştirme giderleri(-)	(2.836.741)	-	-	-	(2.836.741)
Esas faaliyet kar/(zararı)	336.581.489	(4.432.779)	(15.655.704)	-	316.493.006
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	-	-	19.863.831	-	19.863.831
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	-	-	(4.248)	-	(4.248)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/zararındaki payları	-	-	45.794.660	-	45.794.660
Finansman gelir/giderleri öncesi faaliyet karı/(zararı)	336.581.489	(4.432.779)	49.998.539	-	382.147.249
Finansman gelir/(giderleri), (net)	-	-	(156.467.536)	-	(156.467.536)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)	336.581.489	(4.432.779)	(77.568.997)	-	254.579.713
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri)/geliri	-	-	(34.193.879)	-	(34.193.879)
Dönem vergi gideri (-)	-	-	(9.264.272)	-	(9.264.272)
Ertelenmiş vergi gelir /(gideri)	-	-	(24.929.607)	-	(24.929.607)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı / (zararı)	336.581.489	(4.432.779)	(111.762.876)	-	220.385.834

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Temmuz - 30 Eylül 2019	Çimento	Hazır Beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	529.177.558	55.304.740	-	(111.833.780)	472.648.518
Satışların maliyeti (-)	(451.705.536)	(49.391.633)	-	111.833.780	(389.263.389)
Brüt kar/(zarar)	77.472.022	5.913.107	-	-	83.385.129
Genel yönetim, pazarlama satış dağıtım gid. (-)	(19.231.643)	-	(24.949.292)	-	(44.180.935)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/(giderler), net	(2.730.195)	-	3.575.725	-	845.530
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	(1.394.211)	-	-	-	(1.394.211)
Esas faaliyet karı/(zararı)	54.115.973	5.913.106	(21.373.567)	-	38.655.513
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	14.986.966	-	-	-	14.986.966
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	(121.810)	-	-	-	(121.810)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/zararındaki payları	-	-	(101.833)	-	(101.833)
Finansman gelir/giderleri öncesi faaliyet karı/(zararı)	68.981.129	5.913.106	(21.475.399)	-	53.418.836
Finansman gelir/(giderleri), (net)	(48.605.532)	-	-	-	(48.605.532)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)	20.375.597	5.913.106	(21.475.399)	-	4.813.303
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri)/geliri	(4.487.105)	-	-	-	(4.487.105)
Dönem vergi gideri (-)	(3.505.879)	-	-	-	(3.505.879)
Ertelenmiş vergi gelir /(gideri)	(981.226)	-	-	-	(981.226)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı/(zararı)	15.888.492	5.913.106	(21.475.399)	-	326.198
1 Temmuz - 30 Eylül 2018	Çimento	Hazır Beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	382.353.561	92.909.228	-	(23.412.580)	451.850.209
Satışların maliyeti (-)	(260.938.314)	(94.789.929)	-	23.412.580	(332.315.663)
Brüt kar/(zarar)	121.415.247	(1.880.701)	-	-	119.534.546
Genel yönetim, pazarlama satış dağıtım gid. (-)	(20.388.106)	-	(7.192.776)	-	(27.580.882)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler (-), net	57.221.854	(809.669)	4.428.492	-	60.840.677
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	(971.925)	-	-	-	(971.925)
Esas faaliyet karı/(zararı)	157.277.070	(2.690.370)	(2.764.284)	-	151.822.416
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	-	-	2.019.896	-	2.019.896
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	-	-	(2.871)	-	(2.871)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/zararındaki payları	-	-	25.830.432	-	25.830.432
Finansman gelir/giderleri öncesi faaliyet karı/(zararı)	157.277.070	(2.690.370)	25.083.173	-	179.669.873
Finansman gelir/(giderleri), (net)	-	-	(72.585.395)	-	(72.585.395)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)	157.277.070	(2.690.370)	(47.502.222)	-	107.084.478
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri)/geliri	-	-	(9.065.347)	-	(9.065.347)
Dönem vergi gideri (-)	-	-	9.012.142	-	9.012.142
Ertelenmiş vergi gelir /(gideri)	-	-	(18.077.489)	-	(18.077.489)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı / (zararı)	157.277.070	(2.690.370)	(56.567.569)	-	98.019.131

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

30 Eylül 2019	Çimento	Hazır Beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Varlık ve yükümlülükler					
Bölüm varlıkları	3.240.603.813	136.439.727	-	-	3.377.043.541
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	64.478	-	64.478
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	-	-	301.930.904	-	301.930.904
Dağıtılmamış varlıklar	-	-	130.645.399	-	130.645.399
Toplam varlıklar	3.240.603.813	136.439.727	432.640.781	-	3.809.684.321
Bölüm yükümlülükleri	2.282.374.083	21.603.579	-	-	2.303.977.662
Dağıtılmamış yükümlülükler	-	-	1.505.706.659	-	1.505.706.659
Toplam yükümlülükler	2.282.374.083	21.603.579	1.505.706.659	-	3.809.684.321

31 Aralık 2018	Çimento	Hazır Beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Varlık ve yükümlülükler					
Bölüm varlıkları	2.952.217.344	154.541.659	-	-	3.106.759.003
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	64.478	-	64.478
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	-	-	270.207.613	-	270.207.613
Dağıtılmamış varlıklar	-	-	106.958.262	-	106.958.262
Toplam varlıklar	2.952.217.344	154.541.659	377.230.353	-	3.483.989.356
Bölüm yükümlülükleri	2.011.494.085	34.551.264	-	-	2.046.045.349
Dağıtılmamış yükümlülükler	-	-	1.437.944.007	-	1.437.944.007
Toplam yükümlülükler	2.011.494.085	34.551.264	1.437.944.007	-	3.483.989.356

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

5. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kasa	14.451	986.115
Bankalar	233.681.148	190.650.314
<i>Vadesiz mevduatlar</i>	<i>30.865.618</i>	<i>67.659.344</i>
<i>Vadesi 3 aydan kısa vadeli mevduatlar</i>	<i>202.815.530</i>	<i>122.990.970</i>
Tahsildeki çekler (*)	6.193.794	10.430.918
	239.889.393	202.067.347
Bloke mevduatlar (-)	(2.238.316)	(430.708)
Konsolide nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	237.651.077	201.636.639

(*) 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla vadesi gelmiş ancak tahsil olmamış çeklerden oluşmaktadır.

Banka mevduatlarının detayı aşağıda sunulmuştur:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Türk Lirası	23.544.025	94.529.770
ABD Doları	107.515.400	52.688.506
Avro	98.476.259	39.860.033
İngiliz Sterlini	2.616.577	2.116.863
Diğer	1.528.887	1.455.142
	233.681.148	190.650.314

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla şirketin vadeli mevduatları TL, USD ve AVRO cinsindendir ve vadeleri 3 aydan kısadır. 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla, vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı TL için %15,02’dir, USD ise %1 ve AVRO ise %0,05’dir. (31 Aralık 2018: %22,33). 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla bloke mevduat tutarı 2.238.316 TL’dir. (31 Aralık 2018 tarihi itibarı ile bloke mevduat tutarı 430.708 TL’dir.)

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

6. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a. Ticari Alacaklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Alıcılar	422.111.103	347.614.616
Alacak çek ve senetleri	60.349.783	106.381.838
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 26)	616.139	18.497
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(15.720.228)	(18.698.305)
	467.356.797	435.316.646

Ticari alacaklar, senet ve çeklerin tahsil süresi ürün niteliğine ve müşteri ile yapılan sözleşmelere bağlı olarak değişmekte olup, ortalama 87 gündür (31 Aralık 2018 – 96 gün). Ticari alacakların reeskontu için kullanılan etkin faiz oranları TL için %17,8 ABD Doları için %4,52 ve Avro için %2,15 (31 Aralık 2018 – TL: %19,03, ABD Doları: %4,79, Avro: %2,47)'dir.

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli alacak karşılığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	18.698.305	10.764.929
Dönem içinde ayrılan karşılık (Not 21)	1.341.388	419.930
Konusu kalmayan karşılık (-) (Not 21)	(4.454.189)	(896.299)
Yabancı para çevrim farkı	134.724	1.428.083
Kapanış Bakiyesi	15.720.228	11.716.643

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren dönemlerde uzun vadeli ticari alacaklar aşağıda sunulmuştur:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli ticari alacaklar		
Alıcılar	700.600	700.600
	700.600	700.600

b. Ticari Borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli ticari borçlar		
Ticari borçlar	247.180.368	237.493.781
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 26)	109.245.243	58.574.646
	356.425.611	296.068.427

Ticari borçların ortalama ödeme süresi 84 gündür (31 Aralık 2018: 74 gün). Ticari borçların reeskontu için kullanılan etkin faiz oranları TL için %17,8 ABD Doları için %4,52 ve Avro için %2,15 (31 Aralık 2018 - TL: %19,03, ABD Doları: 4,79, Avro: %2,47)

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7. FİNANSAL BORÇLANMALAR

Bilanço tarihi itibarı ile Grup'un finansal borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Finansal Borçlar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli alınan krediler	504.363.843	788.523.502
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısmı	354.241.774	240.587.041
Kısa vadeli finansal yükümlükler(*)	4.172.382	-
Kısa vadeli çıkarılmış tahviller	27.529.932	-
	890.307.931	1.029.110.543
Uzun vadeli banka kredileri	646.089.010	451.361.209
Uzun vadeli finansal yükümlülükler(*)	47.167.305	-
Uzun vadeli çıkarılmış tahviller	121.879.424	-
	815.135.739	451.361.209
TFRS 16 hariç finansal borçlar	1.654.103.983	1.480.471.752
Toplam finansal borçlar	1.705.443.670	1.480.471.752

(*)TFRS 16 kapsamında kiralama sözleşmelerine ilişkin oluşan kullanım hakkı yükümlülükleridir.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla kredilerin detayları aşağıdaki gibidir:

Teminatl/ Teminatsız	Faiz Türü	Döviz Türü	Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranı (%)	Orijinal Bakiye	Kısa Vadeli Kısım	Uzun Vadeli Kısım	30 Eylül 2019
Teminatl	Değişken(**)	EUR	1,70%	52.304.024	206.652.152	116.775.010	323.427.162
Teminatsız	Sabit	EUR	1,39%	25.028.056	139.374.916	15.388.570	154.763.486
Teminatl	Sabit	USD	4,50%	15.320.551	86.700.529	-	86.700.529
Teminatsız	Sabit	USD	3,02%	48.052.796	45.571.577	226.364.000	271.935.577
Teminatsız	Sabit	TL	15,21%	463.082.610	261.130.872	201.951.738	463.082.610
Teminatl	Sabit	TL	18,14%	354.194.619	146.705.503	207.489.116	354.194.619
					886.135.549	767.968.434	1.654.103.983

(**) Çimsa, 32.352.942 EUR değişken faizli ve uzun vadeli kredisi için nakit akım riskinden korunmak amacıyla faiz oranı swap işlemi yapmıştır. İşlemin vade tarihi 29 Mart 2022 olup finansal riskten korunma muhasebesi uygulanarak özkaynaklar altında muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2018 itibarıyla kredilerin detayları aşağıdaki gibidir:

Teminatl/ Teminatsız	Faiz Türü	Döviz Türü	Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranı (%)	Orijinal Bakiye	Kısa Vadeli Kısım	Uzun Vadeli Kısım	31 Aralık 2018
Teminatl	Değişken(*)	EUR	%2,44	66.465.676	229.462.700	171.192.396	400.655.096
Teminatsız	Sabit	EUR	%2,31	18.256.045	39.396.236	70.651.202	110.047.438
Teminatl	Sabit	USD	%4,99	21.314.445	112.133.164	-	112.133.164
Teminatsız	Sabit	EUR	%3,65	19.451.747	102.333.694	-	102.333.694
Teminatsız	Sabit	TL	%16,56	506.496.489	388.595.361	117.901.128	506.496.489
Teminatl	Sabit	TL	%15,35	248.805.866	157.189.388	91.616.483	248.805.871
					1.029.110.543	451.361.209	1.480.471.752

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7. FİNANSAL BORÇLANMALAR(devamı)

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kredilerin geri ödeme planlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	886.135.549	1.029.110.543
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	597.523.772	263.350.657
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	170.444.662	98.817.384
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	-	89.193.168
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	-	-
5 yıl ve daha uzun vadeli	-	-
	1.654.103.983	1.480.471.752

Şirketimizce, 150.000.000 TL nominal değerli 728 gün vadeli, değişken faizli ve 3 ay vadeli Türk Lirası Referans Faiz Satış Oranı'na endeksli, tahvil ihracı yapılmıştır. İhracın valör tarihi 21 Mart 2019, itfa tarihi ise 18 Mart 2021'dir. Tahvilin 19 Aralık 2019 tarihinde yapılacak 3. kupon ödeme faizi %4,1363(yıllık %16,5907) olarak belirlenmiştir. Değişken faiz oranı riskinden korunmak amacıyla, Akbank ile IRS (Interest Rate Swap) yapılarak, faiz oranı sabitlenmiştir. Anlaşma gereği, kupon ödeme tarihlerinde yatırımcıya ödenecek tutar Akbank'tan temin edilecek olup, Akbank'a ise %20,74 faiz ödemesi yapılacaktır.

8. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

a. Diğer Alacaklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Diğer Alacaklar		
Diğer çeşitli alacaklar	1.774.304	897.747
Personelden alacaklar	829.138	600.597
Sigorta tazminatlarından alacaklar	998.254	600.526
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	(753.646)	(753.646)
	2.848.050	1.345.224
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar		
İlişkili taraflardan diğer alacaklar (Not 26)	452.227	248.597
	452.227	248.597
Uzun Vadeli Diğer Alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar	3.997.378	3.682.965
	3.997.378	3.682.965

b. Diğer Borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Diğer Borçlar		
Alınan depozito ve teminatlar	7.584.864	8.690.040
Ödenecek vergi ve fonlar	5.312.041	3.003.942
İlişkili taraflara diğer borçlar (Not 26)	1.455.498	1.572.923
	14.352.403	13.266.905

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

9. STOKLAR

Stoklar	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzeme	119.966.065	76.777.716
Yarı mamuller	59.008.245	68.653.471
Mamuller	44.949.186	38.740.746
Diğer stoklar	12.859.955	10.125.863
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(4.347.527)	(4.042.673)
	232.435.924	190.255.123

Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri

Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
Açılış bakiyesi	4.046.811	3.874.368
Dönem içinde ayrılan karşılık (Not 20)	327.742	104.149
Konusu kalmayan karşılık (-) (Not 20)	-	(116.818)
Yabancı para çevrim farkı	(27.026)	-
Kapanış bakiyesi	4.347.527	3.861.699

Grup mamul, yarı mamul ve ilk madde ve malzeme stoklarında net gerçekleşebilir değerinin maliyetten düşük kaldığı veya uzun süredir hareket görmediği durumlar için stok değer düşüş karşılığı ayırmıştır. Stok değer düşüklüğü karşılığı satılan malın maliyetinde muhasebeleştirilmiştir.

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

a. Peşin Ödenmiş Giderler

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Gelecek aylara ait giderler	7.905.403	4.525.614
Verilen sipariş avansları	2.825.379	5.013.739
	10.730.782	9.539.353
Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Verilen sabit kıymet avansları	1.142.237	844.373
Gelecek yıllara ait giderler	61.039	68.598
	1.203.276	912.971

b. Ertelenmiş Gelirler

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Alınan sipariş avansları	11.537.282	12.804.558
Gelecek aylara ait gelirler	3.434.072	2.585.018
	14.971.354	15.389.576

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

11. MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

30 Eylül 2019 tarihinde sona eren ara hesap dönemi içinde alınan maddi ve maddi olmayan duran varlıkların tutarı 165.863.234 TL’dir. (30 Eylül 2018 –178.542.234 TL).

30 Eylül 2019 tarihinde sona eren ara hesap dönemi içinde satılan maddi ve maddi olmayan duran varlıkların net defter değeri 11.297.442 TL’dir (30 Eylül 2018 – 4.497.979 TL).

30 Eylül 2019 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait amortisman ve itfa giderlerinin 97.348.149 TL’ si (30 Eylül 2018: 77.717.222 TL) satılan malın maliyetine, 2.139.687 TL’si (30 Eylül 2018: 1.723.145 TL) genel yönetim giderlerine ve 179.780 TL’si (30 Eylül 2018: 174.956 TL) pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine, 76.369 TL’si araştırma ve geliştirme giderlerine (30 Eylül 2018: 64.397 TL) dahil edilmiştir.

Grup’un, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla 11.209.630 TL tutarındaki varlıkları üzerinde ipotek veya rehin bulunmaktadır (31 Aralık 2018– 28.288.198 TL).

Kullanım hakkı varlıklarının 30 Eylül 2019 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait 5.672.517 TL’lik amortisman gideri satılan malın maliyetine, 3.658.193 TL’lik kısmı ise genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar üzerindeki aktifleştirilen finansman gideri 9.066.150 TL’dir (30 Eylül 2018 : 10.000.775 TL).

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

12. ŞEREFIYE

Grup’un 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla finansal tablolarında görünen şerefiye rakamı; 2005 yılında satın aldığı Eskişehir ve Ankara Çimento Fabrikaları (“Standart Çimento”), KKTC’de bulunan Çimsa Cement, 2008 yılında satın aldığı Bilecik Hazır Beton Tesisleri , 2012 yılı içerisinde satın aldığı Afyon Çimento Sanayi Türk Anonim Şirketi ve 2018 yılı içerisinde satın aldığı Cırgalan Hazır Beton tesisi ile ilgili olup 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 dönemleri itibari ile hareket tablosu aşağıda gösterilmiştir.

30 Eylül 2019	Açılış	Satın alınan tesis etkisi	Yabancı para çevrim farkı	Toplam
Eskişehir	132.140.806	-	-	132.140.806
Afyon Çimento Sanayi T.A.Ş.	11.358.393	-	-	11.358.393
Bilecik Hazır Beton	4.293.971	-	-	4.293.971
Çimsa Cement Free Zone Ltd.	326.082	-	-	326.082
Cırgalan Hazır Beton Tesisi	3.705.259	-	-	3.705.259
	151.824.511	-	-	151.824.511

30 Eylül 2018	Açılış	Satın alınan tesis etkisi	Yabancı para çevrim farkı	Toplam
Eskişehir	132.140.806	-	-	132.140.806
Afyon Çimento Sanayi T.A.Ş.	11.358.393	-	-	11.358.393
Bilecik Hazır Beton	4.293.971	-	-	4.293.971
Çimsa Cement Free Zone Ltd.	326.082	-	-	326.082
	148.119.252	-	-	148.119.252

Nakit üreten birimler ile ilişkilendirilen şerefiye tutarları yılda bir kez veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü tespit çalışmasına tabi tutulmaktadır. Nakit üreten birimlerin geri kazanılabilir değeri, kullanım değeri veya satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değer hesaplamaları temel alınarak belirlenmiştir. Geri kazanılabilir değer iskonto edilmiş nakit akış analizlerine göre yapılan gerçeğe uygun değer hesaplamalarına göre tespit edilmiştir. Bu hesaplamalar TL bazında nakit akış projeksiyonlarını içermekte olup 1 Ocak 2019 ve 31 Aralık 2023 tarihleri aralığında beş yıllık planlara dayanmaktadır. Nakit akış tahmini için %20,00 ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti ile makroekonomik ve pazar varsayımları doğrultusundaki maliyet ve satış fiyatı artışları dikkate alınmıştır. Bu değer düşüklüğü testleri sonucunda 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yapılan inceleme sonucunda şerefiyenin geri kazanabilir değeri, kayıtlı değer üzerinde tespit edilmiş ve değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

Cırgalan hazır beton tesisi 4.640.259 TL bedel ile satın alınmış olup, tesise ilişkin yapılan değerleme sonrası ortaya çıkan 3.705.259 TL tutarındaki pozitif şerefiye, Grup’un konsolide bilançosunda muhasebeleştirilmiştir. Grup, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri Standardına göre, birleşmeye konu olan ilk muhasebeleştirme işlemlerinin tamamlanmasının geçici olarak belirlenmesinden dolayı, söz konusu geçici değerleri muhasebeleştirmiştir. İlk muhasebeleştirmeden sonraki dönemlerde, söz konusu nakit üreten birim grupları için, değer düşüklüğü testi yapılacaktır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

13. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE BORÇLAR

a. Kısa Vadeli Karşılıklar

30 Eylül 2019 tarihi itibari ile sona eren yıla ait ikramiye ve prim karşılığı bulunmamaktadır.
(31 Aralık 2018: 3.428.000 TL).

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli karşılıklar		
Dava karşılıkları	18.779.699	16.828.717
Çalışanlara sağlanan kısa vadeli karşılıklar	-	3.428.000
	18.779.699	20.256.717

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihleri itibari ile “Dava karşılığı” hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
Dava karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	16.828.717	14.930.295
İlave karşılık (Not 21)	2.132.850	1.081.916
Konusu kalmayan karşılık (-) (Not 21)	(181.868)	(278.735)
Kapanış bakiyesi	18.779.699	15.733.476

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Grup, davaların aleyhine sonuçlanma riski olanlar için, hukuk müşavirlerinin görüşüne göre 18.779.699 TL karşılık ayırmıştır (31 Aralık 2018: 16.828.717 TL).

b. Uzun vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli karşılıklar		
Çalışanlara sağlanan uzun vadeli karşılıklar	41.586.011	33.842.645
Diğer uzun vadeli karşılıklar	6.038.123	4.260.089
	47.624.134	38.102.734

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Diğer uzun vadeli karşılıklar		
Maden sahası doğaya yeniden kazandırma karşılığı	6.038.123	4.260.089
	6.038.123	4.260.089

Çevre koruma ile ilgili mevzuat uyarınca, Grup’un maden çıkarma, çimento üretimi gibi faaliyetleri ile ilgili yükümlülükleri bulunmaktadır. İşbu mevzuat dolayısıyla doğan tüm vergi, harç ve emisyon ücreti vb. yükümlülükler, Grup tarafından yerine getirilmektedir. Söz konusu mevzuat, maden ocaklarının terk edilmesi sırasında ortaya çıkabilecek, toprağı kirletici ve bozucu olumsuzlukların giderilmesi sırasında gerekli maliyetler hakkında düzenleme içermektedir. Bunun sonucunda Grup, işletmekte olduğu maden sahalarına ilişkin olarak mevzuatın gereklerini karşılayacağını düşündüğü doğaya kazandırma planlarının tahmini maliyetini hesaplayarak, bu maliyetin 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla açılmış arazinin yüzölçümüne karşılık gelen 6.038.123 TL lik kısmını anılan tarih itibarıyla maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı olarak kayıtlarına alarak, “Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar” kalemi içerisinde göstermiştir (31 Aralık 2018: 4.260.089 TL).

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

13. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE BORÇLAR (devamı)

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihleri itibari ile “Maden sahası doğaya yeniden kazandırma karşılığı” hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
Maden sahası doğaya yeniden kazandırma karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	4.260.089	4.612.793
İlave karşılık (Not 21)	2.312.411	593.183
Konusu kalmayan karşılıklar (-) (Not 21)	(534.377)	-
Kapanış bakiyesi	6.038.123	5.205.976

14. TAAHHÜTLER

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibari ile Grup’un almış olduğu teminatlar aşağıdaki gibidir:

		30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
	Para Birimi	Orijinal Tutar	TL Karşılığı	Orijinal Tutar	TL Karşılığı
Alınan teminat mektupları	TL	310.531.304	310.531.304	408.959.306	408.959.306
Alınan teminat mektupları	ABD Doları	31.111.871	176.065.191	23.711.521	124.743.942
Alınan teminat mektupları	Avro	11.951.043	73.900.469	11.399.414	68.715.670
Alınan teminat mektupları	Diğer	26.000	26.000	26.000	26.000
Alınan ipotekler	TL	26.890.923	26.890.923	34.306.423	34.306.423
Alınan ipotekler	Avro	544.391	3.366.295	592.906	3.574.037
Alınan ipotekler	Ruble	175.174.835	15.312.032	175.174.835	13.197.672
Alınan çek senetler	TL	19.433.646	19.433.646	19.742.262	19.742.262
Alınan çek senetler	Avro	70.000	432.852	70.000	421.960
Alınan çek senetler	ABD Doları	47.300	267.675	47.300	248.841
Rehin işlemi	TL	17.615.880	17.615.880	15.835.159	15.835.159
Toplam alınan TRİ'ler		643.842.267		689.771.272	

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibari ile verilmiş olan teminatların detayı aşağıdaki gibidir:

		30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
	Para Birimi	Orijinal Teminat Tutarı	TL Karşılığı	Orijinal Teminat Tutarı	TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'ler	TL	49.155.902	49.155.902	21.486.720	21.486.720
	ABD Doları	24.345.318	137.772.589	21.148.223	111.258.686
	Avro	3.849.273	23.802.367	4.966.275	29.936.706
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'ler		-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'ler		-	-	-	-
D. Diğer verilen TRİ'ler		-	-	-	-
i. Ana Ortak lehine vermiş olduğu TRİ'ler		-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer Grup Şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'ler		-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'ler		-	-	-	-
		210.730.858		162.682.112	

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

15. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

a. Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Sosyal güvenlik prim borçları	5.135.368	2.624.202
Personel gelir vergisi stopajı	4.406.992	2.710.908
Personele ödenecek ücret tahakkuku	3.064.096	731.667
	12.606.456	6.066.777

b. Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Faydalar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Kıdem tazminatı karşılığı	36.001.364	29.122.963
Kullanılmayan izin ücret karşılığı	4.182.522	3.637.726
Kıdem teşvik primi karşılığı	1.402.125	1.081.956
	41.586.011	33.842.645

30 Eylül 2019 ve 30 Eylül 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait “Kıdem Tazminatı Karşılığı”nın hareketi aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Dönem başı itibarıyla karşılık	29.122.963	28.261.383
Hizmet maliyeti	9.582.237	2.650.490
Faiz maliyeti	1.113.954	750.127
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	(1.658.893)	2.639.023
Ödenen tazminatlar	(4.639.362)	(5.289.901)
Yabancı para çevrim farkı	2.480.465	598.512
Dönem sonu itibarıyla karşılık	36.001.364	29.609.634

Grup, Türkiye’deki mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü hal dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden tam 6.379,86 TL (31 Aralık 2018 – tam 5.434,42 TL) ile sınırlandırmıştır.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal tablolarda, kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Net iskonto oranı	% 5,1	% 5,1
Personel devir hızı	% 3,78	% 3,73

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

15. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Kullanılmamış izin karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018
Dönem başı itibarıyla karşılık	3.637.726	3.784.774
İlave karşılık	1.137.963	1.091.667
Ödenen izin	(595.099)	(1.145.311)
Çevrim Farkı	1.932	46.855
Dönem sonu itibarıyla karşılık	4.182.522	3.777.985

Kıdem işçiliği teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2019
Dönem başı itibarıyla karşılık	1.081.956	727.409
İlave karşılık	686.099	286.031
Ödenen prim	(365.930)	(13.664)
Dönem sonu itibarıyla karşılık	1.402.125	999.776

16. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a. Diğer Varlıklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Diğer dönen varlıklar		
Devreden KDV ⁽¹⁾	114.100.424	72.343.398
İş ve personel avansları	3.322.630	800.807
Diğer çeşitli dönen varlıklar	1.324.082	3.014.861
	118.747.136	76.159.066
Diğer duran varlıklar		
Devreden KDV ⁽²⁾	29.861.321	13.920.096
İhraç kayıtlı satışlara ait KDV ⁽³⁾	656.799	3.902.117
Diğer çeşitli duran varlıklar	88.389	2.154
	30.606.509	17.824.367

(1) Grup'un tahminlerine göre bir sene içerisinde iade alınabilecek/mahsup edilebilecek kısım diğer dönen varlıklar hesabında sınıflanmıştır.

(2) Afyon Çimento T.A.Ş.'nin Devreden KDV'sinin Grup'un tahminlerine göre bir seneden daha uzun vadede iade alınabilecek/mahsup edilebilecek mahsup edilecek kısmı uzun vadeli olarak sınıflanmıştır. (31 Aralık 2018: 13.920.096 TL)

(3) KDV Kanunu'nun 11/ c maddesine göre, ihraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından aracı ihracatçılara teslim edilen mallara ait KDV tahsil edilmemekte, ihracat KDV ve tecil edilebilir KDV hesaplarına kaydedilmektedir. Tahsil edilmeyen KDV ilgili dönem KDV beyannamesinde beyan edilmekte, tahakkuk eden KDV tecil edilmekte ve terkin edilecek KDV hesaplarına kaydedilmektedir. İhracatın gerçekleştiğinin tevsikinden sonra, vergi idaresi tecil edilen KDV için terkin işlemi yapmaktadır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

16. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

b. Diğer Yükümlülükler

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	17.361.675	8.575.707
	17.361.675	8.575.707

17. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019		31 Aralık 2018	
<u>Ortaklar (*)</u>	<u>(%)</u>	<u>Tutar</u>	<u>(%)</u>	<u>Tutar</u>
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	54,54	73.674.201	54,54	73.674.201
Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	8,98	12.130.560	8,98	12.130.560
Hacı Ömer Sabancı Vakfı	0,11	150.000	0,11	150.000
Diğer ortaklar(**)	36,37	49.129.681	36,37	49.129.681
Nominal sermaye toplamı	100	135.084.442	100	135.084.442
Enflasyon düzeltmesi		41.741.516		41.741.516
Yeniden düzenlenmiş sermaye		176.825.958		176.825.958

(*) 30 Eylül 2019 tarihi itibarı ile BİST’de işlem gören payların sermayeye oranı %35,65’dir (31 Aralık 2018: %36,48).

(**) Aberdeen Asset Managers Limited yönetilen birden çok portföyün ihtiyari yatırım yöneticisi olarak toplam sermayenin %7,91’ine sahiptir (31 Aralık 2018: %9,07).

Şirket’in 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla sermayesi 135.084.442 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2018: 135.084.442). Hisselerin nominal değeri hisse başına 1 TL’dir (31 Aralık 2018: hisse başı 1 TL).

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler ve geçmiş yıllar kar/zararları

Yasal yedekler

Türk Ticaret Kanunu uyarınca yasal yedekler birinci ve ikinci yedek akçelerden oluşmaktadır. Yasal yedekler Şirket’in tarihi ödenmiş sermayesinin %20’sine ulaşmaya kadar, net dönem karının %5’i birinci yasal yedekler olarak ayrılmaktadır. İkinci yasal yedek ise, Şirket’in ödenmiş sermayesinin %5’inin üzerindeki tüm kar dağıtımının üzerinden %10 oranında ayrılmaktadır. Türk Ticaret Kanunu’na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50’sini geçmedikleri sürece dağıtılamaz, fakat kar yedeklerinin tükendiği noktada zararları kapatmak için kullanılabilirler.

Geçmiş yıllar karları

2017 yılına ait Olağan Genel Kurul 27 Mart 2018 tarihinde yapılmış olup, 2017 yılı karı ile ilgili olarak brüt 67.542.221 TL nakit temettü dağıtılmasına ve 6.078.800 “Genel Kanuni Yedek Akçe” ile 154.730.921 TL “Olağanüstü Yedek” ayrılmasına ilişkin karar oybirliği ile onaylanmış ve 29 Mart 2018 tarihinden itibaren ödenmesine karar verilmiştir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

17. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (devamı)

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar:

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

Ortaklıkların kâr dağıtım politikalarında asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilmesi gerekir:

- a) Kâr payı dağıtılıp dağıtılmayacağı, dağıtılacak ise ortaklar ve kâra katılan diğer kişiler için belirlenen kâr payı dağıtım oranı.
- b) Kâr payının ödenme şekli.
- c) Kâr payı dağıtım işlemlerine en geç dağıtım kararı verilen genel kurul toplantısının yapıldığı hesap dönemi sonu itibarıyla başlanması şartıyla, kâr payının ödenme zamanı.
- ç) Kâr payı avansı dağıtılıp dağıtılmayacağı, dağıtılacak ise buna ilişkin esaslar.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Yabancı para çevrim farkları

TMS 21 "Döviz Kurlarındaki Değişikliklerin Etkileri"ne göre konsolidasyonda Grup'un yabancı ülkelerdeki bağlı ortaklıklarının aktif ve pasifleri bilanço günündeki parite ile TL'ye çevrilir. Gelir ve gider kalemleri ise ilgili dönemde gerçekleşen ortalama kurlar ile TL'ye çevrilir. Kapanış kuru ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları kapsamlı gelir tablosu içerisinde yabancı para çevrim farkları hesabında takip edilmektedir. Yabancı para cinsinden olan ve maliyet değeri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ilk işlem tarihindeki kurlardan fonksiyonel para birimine çevrilmiştir.

Kontrol gücü olmayan paylar

Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların, ödenmiş çıkarılmış sermaye dahil bütün özkaynak hesap grubu kalemlerinden ana ortaklık ve bağlı ortaklıkların paylarına isabet eden tutarlar indirilir ve konsolide finansal durum tablosunda özkaynak hesap grubunda kontrol gücü olmayan paylar hesap grubu adıyla gösterilir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların değer artış/(azalış) fonları

Grup'un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarından Exsa Hacı Ömer Sabancı Holding'in hisselerine sahiptir. Bu hisse senetleri finansal tablolarda satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflanmakta ve ertelenmiş vergi etkisi dikkate alınarak değer artış/azalışları özkaynaklar altında satılmaya hazır finansal varlıkların değer artış/(azalış) fonları hesabında muhasebeleştirilmektedir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

18. TÜREV ARAÇLAR

	30 Eylül 2019			31 Aralık 2018		
	Rayiç değerler			Rayiç değerler		
	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler	Kontrat tutarı	Varlıklar	Yükümlülükler
Kısa vadeli türev araçlar						
Değer düşüklüğü riskinden korunma amaçlı						
Çapraz Kur Swap	-	-	-	90.420.000	-	22.000.136
Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı						
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	97.000.356	11.921.637	-	131.213.033	22.511.102	-
Alım satım amaçlı						
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	80.023.056	-	12.067.991	68.082.233	-	19.561.894
Toplam kısa vadeli türev araçlar	11.921.637	12.067.991		22.511.102	41.562.030	
Uzun vadeli türev araçlar						
Değer düşüklüğü riskinden korunma amaçlı						
Faiz oranı swap	200.057.665	1.486.425	-	221.267.267	1.395.978	-
Nakit akıma yönelik riskten korunma amaçlı						
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	120.034.609	27.427.580	-	153.185.034	55.936.459	-
Alım satım amaçlı						
Vadeli döviz işlemleri (Forwards)	120.034.609	-	27.427.580	153.185.034	-	55.936.459
Toplam uzun vadeli türev araçlar	28.914.005	27.427.580		57.332.437	55.936.459	
Toplam türev araçlar	40.835.642	39.495.571		79.843.539	97.498.489	

Grup, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla 4 yıl vadeli, 29 Mart 2022 tarihinde sona eren ve nominal değeri 32,3 Milyon Avro tutarında Avro satış TL alış forward işlemi gerçekleştirmiş olup aynı forward ile satışlarının bir bölümünü döviz kuru forward sözleşmeleri koruma altına almıştır. Forward işlemlerinden doğan değişimler ertelenmiş vergi etkisi de dikkate alınarak konsolide özkaynaklar değişim tablosunda muhasebeleşmiştir.

Grup, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla 4 yıl vadeli, 29 Mart 2022 tarihinde sona eren ve nominal değeri 32,3 Milyon Avro tutarında TL satış Avro alış forward işlemi gerçekleştirmiştir. Forward işlemlerinden doğan değişimler konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleşmiştir.

30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla faiz oranı swap işlemleri, Çimsa'nın 32,3 milyon Avro cinsinden uzun vadeli kredilerinin değişken faizli taksit ödemelerini nakit akış riskinden korunma amacıyla sabit faizli taksit ödemeleri ile takasından oluşan swap işlemlerinden oluşmaktadır. Faiz oranı swap işlemlerinden doğan değişimler ertelenmiş vergisi de dikkate alınarak konsolide özkaynaklar değişim tablosunda muhasebeleşmiştir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

19. HASILAT

Hasılat	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2019	1 Ocak – 30 Eylül 2018	1 Temmuz– 30 Eylül 2018
Yurt içi satışlar	617.353.192	241.424.605	865.816.920	293.111.819
Yurt dışı satışlar	877.479.891	298.044.946	619.425.603	228.885.128
Satış iskontoları (-)	(30.012.343)	(9.170.672)	(34.779.876)	(11.931.906)
Diğer indirimler (-)	(180.108.105)	(57.650.361)	(145.268.667)	(58.214.832)
	1.284.712.635	472.648.518	1.305.193.980	451.850.209
Satışların maliyeti (-) (Not:20)	(1.051.599.792)	(389.263.389)	(952.791.866)	(332.315.663)
Brüt kar	233.112.843	83.385.129	352.402.114	119.534.546

20. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

1 Ocak – 30 Eylül 2019 ve 2018 dönemlerine ait satılan malın maliyeti giderlerinin niteliklerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

<u>Satışların maliyeti (-)</u>	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Direkt hammadde ve malzeme	(366.607.011)	(128.258.790)	(396.422.691)	(134.753.303)
Enerji giderleri	(373.727.383)	(125.662.060)	(352.746.153)	(133.471.331)
Amortisman ve itfa gider payı	(103.020.666)	(36.311.529)	(77.717.186)	(29.397.373)
Direkt işçilik giderleri	(62.516.225)	(20.543.646)	(53.668.689)	(16.095.741)
Diğer üretim giderleri	(75.608.923)	(49.147.533)	(89.206.226)	(26.563.422)
Toplam üretim maliyeti	(981.480.208)	(359.923.558)	(969.760.981)	(340.281.170)
Yarımamul değişimi	(8.471.782)	(23.398.413)	50.048.850	7.660.598
Mamul, ticari mal değişimi	877.077	(14.555.029)	10.335.386	2.267.365
Dönem içinde ayrılan stok değer düşüş karşılık (Not 9)	(327.742)	(28.409)	-	-
Konusu kalmayan stok değer düşüş karşılığı (Not 9)	-	-	(116.818)	-
Satılan ticari mal maliyeti ve diğer	(62.197.137)	8.642.020	(43.298.303)	(1.962.456)
	(1.051.599.792)	(389.263.389)	(952.791.866)	(332.315.663)

1 Ocak – 30 Eylül 2019 ve 2018 dönemlerine ait genel yönetim giderlerinin niteliklerine göre detayı aşağıdaki gibidir.

Genel yönetim giderleri	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Personel giderleri	(33.622.768)	(12.688.505)	(27.104.895)	(9.079.321)
Danışmanlık ve müşavirlik	(24.089.880)	(9.936.467)	(13.136.516)	(5.407.692)
Kıdem tazminatı	(9.082.215)	(4.585.678)	(6.161.150)	(3.432.931)
Amortisman ve itfa giderleri	(5.797.880)	(2.180.520)	(1.723.145)	(669.039)
Bilgi işlem giderleri	(5.265.783)	(2.023.801)	(3.059.895)	(414.168)
Vergi, resim ve harçlar	(4.416.521)	(1.072.105)	(5.169.448)	(1.064.834)
Seyahat giderleri	(3.851.362)	(1.532.641)	(3.433.016)	(1.295.577)
Sigorta giderleri	(2.230.993)	(717.193)	(2.732.113)	(996.784)
Kira giderleri	(2.145.070)	(1.368.720)	(4.030.623)	(1.513.692)
Temsil giderleri	(1.640.151)	(407.940)	(1.437.935)	(360.190)
Haberleşme ve ilan giderleri	(1.635.929)	(483.290)	(1.766.563)	(573.293)
Bakım onarım giderleri	(417.353)	(9.438)	(243.168)	(12.060)
Diğer çeşitli giderler	(8.678.286)	(3.702.383)	(1.264.618)	886.960
	(102.874.191)	(40.708.681)	(71.263.085)	(23.932.621)

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

20. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER (devamı)

1 Ocak – 30 Eylül 2019 ve 2018 dönemlerine ait pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin niteliklerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Personel giderleri	(6.770.803)	(1.532.462)	(6.109.782)	(1.984.859)
Seyahat giderleri	(1.092.338)	(547.362)	(1.106.160)	(447.736)
Kira giderleri	(825.762)	(354.906)	(632.231)	(244.427)
Danışmanlık ve müşavirlik giderleri	(472.583)	(134.290)	(301.087)	(109.072)
Temsil giderleri	(219.004)	(19.122)	(165.791)	(39.944)
Amortisman ve itfa giderleri	(179.780)	(57.996)	(174.956)	(59.353)
Sigorta giderleri	(188.388)	(28.710)	(563.310)	(252.383)
Haberleşme ve ilan giderleri	(63.979)	(19.770)	(86.745)	(23.843)
Diğer çeşitli giderler	(2.010.187)	(777.636)	(1.256.392)	(486.644)
	(11.822.824)	(3.472.254)	(10.396.454)	(3.648.261)

1 Ocak – 30 Eylül 2019 ve 2018 dönemlerine ait araştırma ve geliştirme giderlerinin niteliklerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

Araştırma ve geliştirme giderleri	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Personel gider payı	(2.638.445)	(867.373)	(1.871.234)	(586.944)
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(353.886)	(111.924)	(85.920)	(19.843)
Seyahat giderleri	(224.906)	(82.064)	(261.048)	(57.130)
Hammadde giderleri	(212.568)	(116.585)	-	-
Amortisman ve itfa gider payı	(76.369)	(25.454)	(64.397)	(23.190)
Kira giderleri	(42.446)	(20.258)	(29.011)	(11.239)
Bakım onarım giderleri	(25.650)	-	(14.800)	(5.600)
Nakliye giderleri	(4.984)	(1.000)	(4.421)	(600)
Temsil giderleri	-	-	(2.245)	-
Diğer çeşitli giderler	(282.597)	(169.553)	(503.665)	(267.379)
	(3.861.851)	(1.394.211)	(2.836.741)	(971.925)

21. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

Esas faaliyetlerden diğer gelirler	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Esas faaliyetlerden kur farkı gelirleri	61.416.963	14.528.704	75.568.748	68.095.160
Sigorta hasar tazminat gelirleri	12.172.016	4.282.812	-	-
Konusu kalmayan karşılıklar (Not 6/13)	5.170.435	4.644.436	1.291.852	794.843
Esas faaliyetlerden vade farkı ve faiz	3.214.236	1.496.169	1.036.846	422.077
Hurda ve muhtelif malzeme satışı	1.248.324	229.430	1.115.457	257.593
Alınan teşvik primleri	65.063	65.063	368.572	229.636
Diğer gelir ve karlar	3.070.125	62.171	23.391	(1.281.988)
	86.357.162	25.308.785	79.404.866	68.517.321

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

21. ESAS FAALİYETLERİNDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER (devamı)

Esas faaliyetlerden diğer giderler	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Esas faaliyetlerden kur farkı giderleri	(50.897.384)	(13.701.677)	(17.632.084)	(5.608.405)
Karşılık giderleri(Not 6/13)	(5.786.649)	(2.570.386)	(3.576.875)	(440.449)
Kıdem tazminatı yükümlülüğü faiz gideri	(1.426.789)	(716.582)	(750.127)	(232.951)
Tazminat ve ceza giderleri	(1.430.622)	(475.187)	(3.998.390)	(652.106)
Ödenen dava, icra ve mahkeme giderleri	(350.315)	(134.512)	(183.576)	(101.425)
Yardım ve teberrular	(212.388)	(21.244)	(235.274)	(70.579)
Diğer gider ve zararlar	(7.762.511)	(6.843.667)	(4.441.368)	(570.729)
	(67.866.658)	(24.463.255)	(30.817.694)	(7.676.644)

22. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirler	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Sabit kıymet satış geliri(*)	41.209.231	14.216.040	16.054.465	1.492.340
Kira geliri	2.056.609	770.926	3.809.366	527.556
	43.265.840	14.986.966	19.863.831	2.019.896
Yatırım faaliyetlerinden giderler	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Sabit kıymet satış gideri	(305.896)	(121.810)	(4.248)	(2.871)
	(305.896)	(121.810)	(4.248)	(2.871)

(*) Maddi duran varlık satış gelirleri, satış işlemleri süren Afyon eski fabrika arsasının, devir işlemleri 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla tamamlanmış bölümlerinin satışı ,Niğde ve Antalya arsa satışı ile ilgilidir.

23. FİNANSMAN GELİRLERİ / GİDERLERİ

Finansal gelirler	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Faiz gelirleri	5.048.337	1.343.318	3.178.129	2.218.949
Toplam finansal gelirler	5.048.337	1.343.318	3.178.129	2.218.949
Finansal giderler	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Banka kredileri faiz giderleri	(128.880.433)	(21.476.106)	(109.410.710)	(47.541.280)
Banka kredileri kur farkı giderleri	(69.411.690)	(28.015.333)	(20.175.306)	(26.796.402)
Diğer finansal giderler	(2.880.362)	(457.412)	(1.159.649)	(466.662)
Toplam finansal giderler	(201.172.485)	(49.948.851)	(130.745.665)	(74.804.344)

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

24. GELİR VERGİLERİ

Grup faaliyetlerini sürdürdüğü ülkelerin vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirmeye tabidir.

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla Şirket'in faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ayrıca, kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %22 oranında geçici vergi ödenmektedir.

30 Eylül 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla vergi karşılığı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

Şirket'in aktifinde iki yıldan uzun süre ile tutulan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda öngörüldüğü üzere sermayeye eklenmesi veya 5 yıl süre ile pasifte özel bir fon hesabında tutulması şartı ile vergiden istisnadır.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca finansal durum tablosu tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren 3 yıl için geçerli vergi oranı %22 olarak değiştiği için, 30 Eylül 2019 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 3 yıl içinde (2018, 2019 ve 2020 yılları içinde) gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 10'ncu madde uyarınca %20'lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın sonuna kadar beyan edilmekte ve ödenmektedir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

24. GELİR VERGİLERİ (devamı)

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %20 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın on yedinci günü akşamına kadar beyan edip öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi mahsup edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır. 30 Haziran 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihli finansal durum tablolarında ödenecek vergi tutarları her bir Bağlı Ortaklık için netleştirilmiş olup, konsolide finansal tablolarda ayrı sınıflandırılmaktadır.

Şirket'in Kasım 2007'de yayımlanan "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ" (Seri No:1) kapsamında gerekli olan raporlamaları, kurumlar vergisi beyannamesi verilmesi süresine kadar hazırlaması gerekmektedir.

30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ödenecek gelir vergisi aşağıda özetlenmiştir:

Vergi giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018		
Cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar				
Peşin ödenen vergi ve fonlar	526.158	2.526.430		
	526.158	2.526.430		
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018		
Cari vergi yükümlülüğü:				
Cari kurumlar vergisi karşılığı	(9.615.634)	(11.217.802)		
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	140.336	5.106.303		
	(9.475.298)	(6.111.499)		
	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2019	1 Ocak – 30 Eylül 2018	1 Temmuz – 30 Eylül 2018
Vergi (gideri) / geliri				
Cari vergi (gideri) / geliri	(9.615.634)	(3.505.879)	(9.264.272)	9.012.142
Ertelenmiş vergi (gideri) / geliri	20.546.957	(981.226)	(24.929.607)	(18.077.489)
	10.931.323	(4.487.105)	(34.193.879)	(9.065.347)

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

24. GELİR VERGİLERİ (devamı)

Grup’un 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi varlıkları		
Kullanılmamış vergi zararları	23.372.954	9.813.587
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	8.980.253	7.637.338
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	7.529.960	4.145.478
Maden sahaları rehabilitasyonu gider karşılığı	1.312.035	805.203
Şüpheli diğer alacak karşılığı	1.537.992	1.792.720
Nakit sermaye artışı vergi teşviğinden kaynaklı varlıklar	7.053.328	5.110.370
Dava karşılıkları	4.131.506	3.685.602
Türev ürünlerin rayiç değeri	7.858.463	3.049.594
Stok değer düşüklüğü	987.102	755.307
Alacakların iç verim düzeltmesi	185.046	272.248
Diğer	2.975.591	3.673.448
	65.924.230	40.740.895
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri:		
Şerefîye	(24.700.480)	(24.589.322)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	(29.838.940)	(24.823.066)
Türev ürünlerin rayiç değeri	(331.619)	-
Borç ve kredilerin iç verim düzeltmesi	(278.346)	(1.289.005)
Diğer	(12.292.406)	-
	(67.441.791)	(50.701.393)
Net ertelenmiş vergi varlık / (yükümlülüğü)	(1.517.561)	(9.960.498)
	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi varlık / (yükümlülük) bilanço gösterimi		
Ertelenmiş vergi varlıkları	65.924.230	40.740.895
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri	(67.441.791)	(50.701.393)
	(1.517.561)	(9.960.498)

Net ertelenmiş vergi yükümlülükleri hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
Ertelenmiş vergi varlık / (yükümlülük) hareketleri:		
Açılış bakiyesi	9.960.498	25.835.740
Ertelenmiş vergi (gelir)/gideri	(20.546.957)	24.929.607
Kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen	19.449.380	(34.713.066)
Yabancı para çevrim farkı ve diğer	(7.345.360)	166.029
Kapanış bakiyesi	1.517.561	16.218.310

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

24. GELİR VERGİLERİ (devamı)

Vergi karşılığının mutabakatı:	30 Eylül 2019	30 Eylül 2018
Vergi öncesi kar	(957.504)	254.579.713
Geçerli vergi oranı	22%	%22
Geçerli vergi oranından hesaplanan vergi	210.651	(56.007.537)
Ayrılan ile hesaplanan vergi karşılığının mutabakatı:		
- Kanunen kabul edilmeyen giderler	(532.470)	(455.235)
- Nakit sermaye artışı vergi teşviğinden kaynaklı varlıkların etkisi	7.053.328	9.206.045
- Afyon arsa satışı ile ilgili vergiden muafiyet	4.512.936	2.086.541
- Vergi oranı değişikliği etkisi (%22-%20)	-	(5.091.594)
- Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen işletmeden gelen karın etkisi	4.215.688	10.074.825
- Diğer	(4.677.034)	5.993.076
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	10.931.323	(34.193.879)

7 Nisan 2015 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 6637 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında 1 Temmuz 2015’ten itibaren sermaye şirketlerindeki nakit sermaye artışları ile yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden TCMB tarafından açıklanan ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50’si kurumlar vergisi matrahından indirilebilecektir. 31 Aralık 2016 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 2015/7910 sayılı karar ile %50’lik orana;

a) Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinden, indirimden yararlanan yılın son günü itibarıyla, Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş nezdinde borsada işlem görebilir nitelikte pay olarak izlenen payların nominal tutarının ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye oranı %50 ve daha az olanlar için 25 puan, %50’nin üzerinde olanlar için 50 puan,

b) Nakdi olarak arttırılan sermayenin, yatırım teşvik belgeli üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda, yatırım teşvik belgesinde yer alan sabit yatırım tutarı ile sınırlı olmak üzere 25 puan ilave edilmek suretiyle söz konusu indirim uygulanır.

25. PAY BAŞINA KAZANÇ

Pay başına kazanç, net karın, raporlama dönemi boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz - 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz - 30 Eylül 2018
Hisse adedi	135.084.442	135.084.442	135.084.442	135.084.442
Ana ortaklık payına düşen kar - TL	31.455.535	8.254.071	216.670.076	99.233.831
1 kuruş nominal değerli hisse başına kar - TL	0,2329	0,0611	1,6040	0,7346

Dağıtılan hisse başına kar payı:

2017 yılı karından 2018 yılında dağıtılan hisse başına temettü tutarları aşağıdaki gibidir:

Dağıtılan temettü tutarı	67.542.221
Ağırlıklı ortalama hisse sayısı	135.084.442
Hisse başına dağıtılan temettü (Kr)	0,5000

Finansal tabloların hazırlandığı tarih itibarıyla ve bu konsolide finansal tabloların tamamlanmasından önce, çıkarılan veya çıkarılacak olan adi hisse senetleri yoktur.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

26. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Bir şirketin ilişkili şirket olarak tanımlanması, şirketlerden birinin diğeri üzerinde kontrol gücüne sahip olması veya ilgili şirketin finansal ve idari kararlarını oluşturmada önemli bir etkisi olmasına bağlı olarak belirlenmektedir. Grup, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafından kontrol edilmektedir. Konsolide finansal tablolar için Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. hissedar şirketleri ,onların iştirakleri ve bağlı ortaklıkları ile diğer Sabancı Grubu şirketlerinin bakiyeleri ayrı kalemler olarak gösterilmiş ve bu şirketler ve Grup'un üst düzey yöneticileri ilişkili taraflar olarak adlandırılmıştır. Grup, faaliyetleri esnasında ilişkili taraflarla çeşitli işlemler yapmaktadır. 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili kuruluşların bakiyeleri ile 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ait bu kuruluşlarla yapılan işlem tutarları ana hatlarıyla şöyledir:

İlişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ⁽³⁾	600.714	3.100
Karçimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	15.425	-
Enerjisa Enerji A.Ş. ⁽²⁾	-	10.177
Teknosa ⁽²⁾	-	5.220
	616.139	18.497

İlişkili taraflardan diğer alacaklar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Ak Finansal Kiralama A.Ş.	447.007	223.504
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş.	5.220	-
Avivasa Emeklilik Hayat A.Ş. ⁽³⁾		25.093
	452.227	248.597

(1) Ana ortaklık

(2) Ana ortaklık Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.' nin bağlı ortaklığı

(3) Ana ortaklık Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.' nin müşterek yönetime tabi ortaklığı

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

26. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Enerjisa Enerji A.Ş. ⁽²⁾	109.245.243	58.562.205
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ⁽³⁾	-	12.441
	109.245.243	58.574.646

İlişkili taraflara kısa vadeli diğer borçlar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Sabancı Dx ⁽²⁾	1.434.316	1.319.525
Aksigorta A.Ş. ⁽³⁾	21.036	3.504
Teknosa ⁽³⁾	146	64.390
Diğer	-	185.504
	1.455.498	1.572.923

İlişkili taraflardan banka mevduatları

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Akbank T.A.Ş. ⁽²⁾	223.170.055	199.233.840
	223.170.055	199.233.840

İlişkili taraflardan borçlanmalar

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Akbank T.A.Ş.'den banka kredisi ⁽²⁾	201.810.008	283.145.528
	201.810.008	283.145.528

İlişkili taraflara yapılan satışlar

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	2.189.775	330.937	919.192	271.073
Ak Finansal Kiralama	1.894.099	568.230	-	-
Sabancı Dx	854.437	100.437	14.937	-
Enerjisa Enerji A.Ş. ⁽²⁾	447.187	-	-	-
Teknosa ⁽³⁾	103.828	-	-	-
Diğer	35.340	22.196	-	-
	5.524.666	1.021.800	934.129	271.073

(1) Ana ortaklık

(2) Ana ortaklık Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.' nin bağlı ortaklığı

(3) Ana ortaklık Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.' nin müşterek yönetime tabi ortaklığı

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

26. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflardan yapılan mal ve hizmet alımları

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018
Enerjisa Enerji A.Ş. ⁽³⁾	146.004.585	50.222.902	66.376.974	16.382.974
Sabancı Dx	6.114.194	2.287.932	2.790.081	870.294
Aksigorta A.Ş.	5.176.008	43.551	2.478.562	95.916
Ak Finansal Kiralama	1.894.099	568.230	-	-
Ak Yatırım	1.666.028	-	-	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. ⁽³⁾	335.345	12.622	285.941	2.101
CarrefourSA	-	-	148.702	1.627
Teknosa	144.572	59.968	71.910	28.381
Sabtek-San	2.889	-	-	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ⁽³⁾	-	-	35.022	18.230
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	-	-	59.694	59.694
Diğer	649.097	175.353	107.311	106.495
	161.986.817	53.370.558	72.354.197	17.565.712

İlişkili taraflardan faiz gelirleri

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018
Akbank T.A.Ş. (2)	2.168.030	1.096.974	1.542.227	1.430.988
	2.168.030	1.096.974	1.542.227	1.430.988

İlişkili taraflardan faiz giderleri

	1 Ocak- 30 Eylül 2019	1 Temmuz- 30 Eylül 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018
Akbank T.A.Ş. (2)	(49.766.334)	(18.691.363)	(25.931.761)	(7.989.401)
	(49.766.334)	(18.691.363)	(25.931.761)	(7.989.401)

Üst yönetim kadrosuna yapılan ödemeler

Yönetim Kurulu başkan ve üyeleriyle, genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcıları gibi üst düzey yöneticilere, cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatler toplamı 7.241.095 TL (30 Eylül 2018 – 11.007.148 TL) olup, ödenen primler 520.953 TL dir (30 Eylül 2018 – 811.895 TL).

(1) Ana ortaklık

(2) Ana ortaklık Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.' nin bağlı ortaklığı

(3) Ana ortaklık Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.' nin müşterek yönetime tabi ortaklığı

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

27. KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ

Grup’un 30 Eylül 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla orijinal para birimi cinsinden yabancı para pozisyonları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2019				31 Aralık 2018			
	TL karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD (Orjinal para birimi)	AVRO (Orjinal para birimi)	GBP (Orjinal para birimi)	TL karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD (Orjinal para birimi)	AVRO (Orjinal para birimi)	GBP (Orjinal para birimi)
Ticari alacaklar	202.963.537	27.518.753	7.296.865	303.836	140.255.188	19.951.155	5.855.036	-
Parasal finansal varlıklar	204.433.553	19.210.204	15.056.683	376.557	93.431.844	10.812.670	5.711.806	318.167
Diğer	13.007.801	1.991.469	280.485	500	-	-	-	-
Dönen Varlıklar	420.404.891	48.720.426	22.634.033	680.893	233.687.032	30.763.825	11.566.842	318.167
TOPLAM VARLIKLAR	420.404.891	48.720.426	22.634.033	680.893	233.687.032	30.763.825	11.566.842	318.167
Ticari borçlar	49.301.882	8.015.784	562.396	66.506	(49.166.246)	(8.722.170)	(544.091)	-
Finansal yükümlülükler	525.231.380	21.320.551	65.427.300	-	(572.579.391)	(32.000.000)	(67.058.824)	-
Diğer	14.656.951	484.185	1.926.913	236	(621.745.637)	(40.722.170)	(67.602.915)	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	589.190.214	29.820.520	67.916.609	66.741	(621.745.637)	(40.722.170)	(67.602.915)	-
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	589.190.214	29.820.520	67.916.609	66.741	(621.745.637)	(40.722.170)	(67.602.915)	-
Yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu	(168.785.324)	18.899.905	(45.282.575)	614.152	(388.058.604)	(9.958.345)	(56.036.073)	318.167
Türev finansal araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu	234.012.252	6.000.000	32.352.942	-	407.081.391	12.000.000	57.058.824	-
Net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu	65.226.929	24.899.905	(12.929.633)	614.152	19.022.787	2.041.655	1.022.751	318.167
İhracat	732.537.477	87.802.313	36.195.501	1.270.381	705.508.548	84.825.592	41.179.979	1.655.946
İthalat	197.884.923	34.296.054	749.734	-	197.975.631	34.206.628	2.989.048	-

Grup’un yurtdışındaki bağlı ortaklıklarının ulusal para birimleri kur riski olarak değerlendirilmediğinden yabancı para pozisyonuna dahil edilmemektedir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

27. KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ (devamı)

Grup, başlıca ABD Doları, Avro ve İngiliz Sterlini cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları, Avro ve İngiliz Sterlini kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin dönem sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
30 Eylül 2019				
1- ABD Doları net varlık / yükümlülük	10.695.645	(10.695.645)	10.695.645	(10.695.645)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	3.395.460	(3.395.460)	3.395.460	(3.395.460)
3- ABD Doları net etki (1+2)	14.091.105	(14.091.105)	14.091.105	(14.091.105)
4- Avro net varlık / yükümlülük	(28.000.933)	28.000.933	(28.000.000)	28.000.000
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	20.005.765	(20.005.765)	20.005.765	(20.005.765)
6- Avro net etki (4+5)	(7.995.168)	7.995.168	(7.995.168)	7.995.168
7- Sterlin net varlık / yükümlülük	426.755	(426.755)	426.755	(426.755)
8- Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Sterlin net etki (7+8)	426.755	(426.755)	426.755	(426.755)
TOPLAM (3+6+9)	6.522.692	(6.522.692)	6.522.692	(6.522.692)
31 Aralık 2018				
1- ABD Doları net varlık / yükümlülük	(5.238.986)	5.238.986	(5.238.986)	5.238.986
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	6.313.080	(6.313.080)	6.313.080	(6.313.080)
3- ABD Doları net etki (1+2)	1.074.094	(1.074.094)	1.074.094	(1.074.094)
4- Avro net varlık / yükümlülük	(33.778.545)	33.778.545	(33.778.545)	33.778.545
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	34.395.059	(34.395.059)	34.395.059	(34.395.059)
6- Avro net etki (4+5)	616.514	(616.514)	616.514	(616.514)
7- Sterlin net varlık / yükümlülük	211.670	(211.670)	211.670	(211.670)
8- Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Sterlin net etki (7+8)	211.670	(211.670)	211.670	(211.670)
TOPLAM (3+6+9)	1.902.278	(1.902.278)	1.902.278	(1.902.278)

Faiz oranı riski yönetimi

Faiz oranlarındaki değişmelerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisi, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, faiz oranı takas sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı sözleşmeleri yoluyla sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapmak suretiyle yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisi oluşturulurken, gerek bilanço pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

28. FİNANSAL ARAÇLAR GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ KAPSAMINDA AÇIKLAMALAR

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır.

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit edilmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Parasal varlıklar

Nakit ve nakit benzerlerinin kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Ticari borçların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerini yansıttığı öngörülmektedir.

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı kar/zarara yansıtılan türev finansal varlıklar ve yükümlülükler (*)	(39.495.571)	(97.498.489)
Toplam	(39.495.571)	(97.498.489)

	30 Eylül 2019	31 Aralık 2018
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar ve yükümlülükler	40.835.642	79.843.539
Toplam	40.835.642	79.843.539

(*) Dipnot 18'de detayı verilen türev araçlar vadeli alım/satım sözleşmelerinden oluşmaktadır. Grup satışların bir bölümünü döviz kuru forward sözleşmeleri ile koruma altına almıştır. Ayrıca kredinin faiz oranı değişimlerinden doğacak değer düşüklüğü riskine karşı faiz oranı swap işlemi yapılmıştır. 30 Eylül 2019 tarihinden itibaren Grup'un finansal risklerden korunmaya yönelik işlemlerinin yeniden değerlendirme tutarı net 32.352.942 TL (2018: 57.058.824 TL) olup, bu tutar konsolide finansal durum tablosunda türev finansal varlıklar ve özkaynaklar altında gösterilmiştir.

ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2019 TARİHİNDE SONA EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

28. FİNANSAL ARAÇLAR GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ KAPSAMINDA AÇIKLAMALAR (devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (devamı)

Rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

29. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.